

Marosvásárhelyen 5,1%-kal, az infláció mértékével nőnek a helyi adók

Január 9-én nyitnak a pénztárak

Fotó: Karácsonyi Zsigmond

Év elején mindig aktuális téma a helyi adók és illetékek befizetésének kérdése, hiszen olyan kötelezettségről van szó, ami a családok költségvetésében anyagi teherrel jár. Az idei, 2023-ra szóló ingatlan- és gépkocsiadó, illetve az egyes illetékek befizetéséről Szövérfi László, a Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal Adó- és Illetékügyi Igazgatóságának igazgatója tájékoztatja olvasóinkat.

Mezey Sarolta

A hivatal pénztáraiban és a Ghiseul.ro platformon lehet adót fizetni

– *Módosultak-e idén a helyi adók? Mikor nyitnak a pénztárak?*
– Az idén csak az infláció mértékével, 5,1 százalékkal módosultak a helyi adók. Azokról az adókról van szó, amelyeket pénzüsszegben számolunk ki, az ingatlanok, a lakások, telkek, a gépkocsik adójáról.

(Folytatás a 4. oldalon)

Ne feledje idejében megújítani előfizetését! Ha előfizet, biztosan kézhez kapja, féláron!

Kárpátaljai gyülekezeteket támogatnak

A két marosvásárhelyi unitárius egyházköztség adományait a háborús légkörben élő kárpátaljai Bányú és Szernye települések gyülekezeteinek lelkipásztorai december 16-án Szatmárnémetiben vehették át a jótékonykodók küldöttségétől.

2.

Helyi szociális gondok leltárja

A Közösséget segítő szolgálati központ minden rászoruló rétegnek elnevezésű szolgáltatás irányelveinek pontosítása érdekében az egyesület munkatársai egy kérdőíves felmérést dolgoztak ki a helyi közösség legfőbb hiányosságainak azonosítására.

4.

Francia Riviéra

Nizza világhírű sétánya, a fényűző Monaco és Cannes, a művészeket meghihető Antibes, Paul-de-Vence, a filmekről ismert Saint-Tropez, a tiszta tengerparti pihenés lehetősége és nem utolsósorban az éppen zajló világhírű 74. filmfesztivál rendkívül vonzó volt számunkra.

15.

OPTICA OPTOFARM
A látás szakértője

Az Optika Optofarm újabb akciót hirdet minden

nyugdijas ügyfele számára:

50%-os kedvezménnyel

kaphatók a közellátó műanyag monofokális lencsék
2023. január 31-ig a marosvásárhelyi Köztársaság tér 5.
és Dózsa György utca 64–68. szám alatti üzletekben.

Keressen minket

Marosvásárhelyen, Szászrégenben és Szovátán!

Előjegyzésért hívja a **0265-212-304-es telefonszámot!**

Aktuális

A bárányok utazása

Benedek István

Egy rövid hírnyit érdemelt a szerdai nap során egy újabb apró csörte a kormánykoalíció két nagy pártja között. De ennek hátterében sokkal komolyabb ügy van.

Szerdán a szocik közleményben tudatták a világgal, hogy kérni fogják a koalícióban egy törvény elutasítását, amely megtiltotta az élő állatok európai uniós országokon kívülre történő szállítását. Ugyanabban le is hordták a jogszabályt kiöltő korábbi liberális pártvezért és kormányfőt, meg félésszájjal a koalíciós partnereiket is, hogy ilyen agyament ötletekkel akarják tönkretenni a honi gazdaságsadalmat.

Pár évvel ezelőtt a román tenger partjaitól nem messze baleset szenvedett egy hajó, amely élő bárányokat szállított volna az arab országokba, és több ezer gyapjas a vízbe fült, szép hazánk pedig a világsajtó címlapjain szerepelt napokon át, mert az esetből az állatvédők civilek világszóló botrányt keltettek. Nem sokkal később, a Szezi-csatornában megfeneklett a földgömb egyik legnagyobb teherhajója, és emiatt a csatornában egy időre leállt a forgalom, az egyiptomi partok előtt pedig teherhajók százai vesztegeltek. Köztük fél tucat, szintén az arab országokba bárányt szállító román teherhajóval, amitől újfent elgurult az állatvédők nyugtatója. Ezek nyomán találta ki a most vitatott törvényt a liberálisok akkori kormányfője.

(Folytatás a 3. oldalon)

JANUÁR

6., péntek
A Nap kel
8 óra 6 perckor,
lenyugszik
16 óra 51 perckor.
Az év 6. napja,
hátravan 359 nap.

IDŐJÁRÁS
Többnyire felhős
Hőmérséklet:
max. 8 °C
min. -2 °C

***Isten éltesse!**

Ma GÁSPÁR és BOLDI-ZSÁR, holnap ATTILA és RAMÓNA napja.

ATTILA: gót eredetű, jelentése: atyácska.

RAMÓNA: a Ramón férfinév női párja.

VALUTAÁRFOLYAM
BNR – 2023. január 5.

1 EUR	4,9243
1 USD	4,6388
100 HUF	1,2450
1 g ARANY	275,7687

A csütörtöki lottóhúzás nyerőszámai

Joker	10, 26, 21, 36, 35 + 18	NOROC PLUS: 1 5 6 4 2 0
LOTO 40	12, 23, 40, 20, 10, 26	SUPER NOROC: 6 9 9 8 6 8
1000	23, 35, 40, 6, 14, 16	NOROC: 9 0 1 0 1 8 0

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!
Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 72-es iroda, naponta 9–14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0265/268-854.

Megyei hírek

Hétvégén ingyenes a közszállítás Marosvásárhelyen

Január elsejétől minden hétvégén és ünnepnapokon ingyenes a közszállítás Marosvásárhelyen. Soós Zoltán javaslatára vezették be ezt az intézkedést annak érdekében, hogy a város fokozatosan mentesüljön a zsúfolt gépkocsiforgalom miatti zsúfoltságtól. A lakosságot arra kéri, hogy éljen ezzel a lehetőséggel, ami előrelépést hoz az élhetőbb város megteremtésében.

Évnyitó túra

Az Erdélyi Kárpát Egyesület január 8-án, vasárnap tartja évnyitó túráját, amelyet az idén a 20. alkalommal szerveznek meg. Találkozó 10 órakor a somostetői kőmedvéknél. A Németkalap–Terebics-tető–Cinege-tető–szentgyörgyi lőtér–nagy kórház–Somostető út vonalat fogják követni, amely az időjárás függvényében enyhén változhat. A túra hossza 12-13 km, időtartama 5-6 óra a pihenőkkel együtt. A Terebics-tetőn sütőgetéssel-koccintással egybekötött nagyobb pihenőt tartanak. Pillanatnyilag száraz időt, 4-6 fokot jósolnak a meteorológusok, ezért ennek megfelelően kell öltözni, jökezdvel és sütnivalóval várják a túrázókat. Érdeklődni a 0755-052-774-es telefonszámon lehet.

Felújítják a mezőbergenyei iskolát

Újabb pályázatot nyert Mezőpanit község, így a megújuló tanintézmények sorában jövőre újabb iskola következik. Az elmúlt év végén tették közzé, hogy az önkormányzat a Mezőbergenyei Általános Iskola teljes felújítására nyert támogatást a Környezetvédelmi Alaphoz benyújtott energetikai pályázat révén – közölte Bodó Előd Barna, Mezőpanit polgármestere.

Két szakképzési tanfolyam indul

A Maros Megyei Munkaerő-foglalkoztatási Hivatal január folyamán két szakképzési tanfolyamot indít. Az egyiket számítógép- és rendszerkezelő szakemberek, a másikat takarításműhelyzet képzésére. A jelentkezőknek jelentkezési iratot, születési igazolványt és tanulmányokat igazoló okleveleket kell bemutatniuk. A képzés nyilvántartott munkanélkülieknek, végzősöknek, menekülteknek, Romániában munkavállalási engedéllyel rendelkező hontalanoknak, börtönből szabaduló, illetve kis jövedelemmel rendelkező vidéki személyek számára ingyenes. Érdeklődni a 0265/263760-as telefon 115-ös mellékállomásától lehet.

Január 7-étől gyűjtik össze a karácsonyfákat

Marosvásárhelyen január 7. és 14. között gyűjtik össze az elszáradt karácsonyfákat, amelyeket a hulladékátrolók közléseben lehet majd elhelyezni. Az önkormányzat arra kéri a városlakókat, hogy kizárólag a megjelölt időszakban tegyék ki a fákat.

Hírszerkesztő: Mezey Sarolta

Átadták a marosvásárhelyi unitárius egyházközségek adományát Kárpátaljai gyülekezeteket támogatnak

A két marosvásárhelyi unitárius egyházközség adományait a háborús légkörben élő kárpátaljai Bátyú és Szernye települések gyülekezeteinek lelképásztorai december 16-án Szatmárnémetiben vehették át a jótékonykodók küldöttségétől. A tervek szerint november végén Marosvásárhelyen került volna sor az átadásra, de az egyre szigorodó ukrán rendelkezések – az országból való kilépés egyre szűkülő időkorlátozása – ezt megakadályozták, ezért az adományozók megszervezték a szállítást is az országhatár szomszédságában.

Szer Pálosy Piroska

Az Oroszország által indított, 2022. február 24-étől tartó ukrain hadművelet következtében a kárpátaljai magyarság továbbra is feszült légkörben és bizonytalanságban él. A gazdasági visszaesést, inflációt, a termékek hiányát egyre jobban érzékeli a lakosság. Az optimizmust sugalló hírek helyett azonban az árammegvonásokkal párhuzamosan csupa negatív információk jutnak el Erdélybe, ahol az EMNT felkérésére az egyházak gyűjtésekkel próbálják enyhíteni a háború kitörése óta a lakosság által elszenvedett nélkülözéseket.

A két kárpátaljai gyülekezet (Bátyú és Szernye) lelkészei az újabb marosvásárhelyi adományokat Szatmárnémetiben vehették át. Kérdésünkre Tőkés András, az EMNT Maros megyei elnöke elmondta, hogy a kárpátaljai hatósági megszorító rendelkezések és naponta változó intézkedések mellett kényszerültek az adományátadás ezen módjára. A kárpátaljai lelkészek ezúttal ugyanis mindössze egynapos határátlépési engedélyt tudtak szerezni, ami nem bizonyult elegendőnek egy ekkora távolság biztonságos levezetéséhez. Két lelkes vállalkozó – Márton András és Molnár Áron – közreműködésével sikerült megoldani a szállítást is. A karácsonyi adományokat a két marosvásárhelyi unitárius egyházközség – a Bolyai téri és a kövesdombi – híveinek a nagylelkű adakozása képezte. Több mint 600 kg tartós élelmiszer gyűlt össze, valamint két db 200 Ah-s akkumulátort és két db 4000 W-os szinuszos invertert vásárolhattak, ez utóbbiak értéke 7.086 lej volt. A kárpátaljai lelképásztorok korábban jelezték az áramellátási gondokat és azok következményeit, ennek nyomán dön-

A szervezők felvétele

tötték el, hogy két nagy teljesítményű akkumulátort és hozzájuk invertert vásárolnak, amelyekkel áramszünetre tartalékolhatnak áramot, az inverter révén pedig a 12 voltos egyenfeszültség 220 voltos váltakozó feszültséggé alakítható. Sajnos, ez sem ment gördülékenyen, mert a piacon ezekből hiány van, talán épp az ukrán helyzet miatt. Végül sikerült beszerezni egy helyi vállalkozó jóvoltából, amit az ötletgazda isteni gondoskodásnak tud be. Mint hangsúlyozta, a hasonló adománygyűjtések során a kezdeti nehézségek és a felmerülő akadályok ellenére „az Úr csodásan működik...” Ezúttal is rengeteg előre nem látható nehézség adódott az adományok eljuttatásáig, de összegezve, a marosvásárhelyi két unitárius gyülekezet és az EMNT helyi szerve-

zete által indított adománygyűjtést is sikeresnek mondhatják. Egyik akkumulátor Bátyú templomának áramellátását szolgálja, a másik Szernyében, az egyház gyülekezeti termébe került, mindkét helyiséget melegedőnek rendezték be olyan esetekre, amikor a 20-24 órás áramszünetek miatt nem működnek a fűtőtestek ott, ahol nem fával fűtenek. „Jó volt az unitárius egyházközségekkel együtt örvelezni, és közösen jól tenni” – mondta az ötletgazda. Minden jószívű adományozónak köszönetüket fejezik ki, és boldog új esztendő kívánnak az adománygyűjtést felvállaló marosvásárhelyi unitárius egyházak lelképásztorai: Nagy László és Kecskés Csaba, valamint Tőkés András, az EMNT Maros megyei elnöke.

RENDEZVÉNYEK

A doni áldozatokra emlékeznek

Az Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesület Maros megyei szervezete és a Marosvásárhelyi 23. Hagyományörző Csoport szervezésében január 12-én, csütörtökön 17 órakor a marosvásárhelyi római katolikus temetőben a doni áldozatok emlékművénél a Don-kanyari offenzíva 80. évfordulójára emlékeznek. A gyertyagyújtást követően 18 órától folytatódik a megemlékezés a Studium HUB konferenciatermében (Bolyai tér 15. szám).

A madéfalvi veszedelemre emlékeznek

Január 7-én 18 órától a Kultúrpalota Kistermében megemlékeznek a madéfalvi veszedelem 259. évfordulójáról. A rendezvényen Kilyén Ilka színművész Petőfi Sándor szé-

kelyekről szóló verseit szavalja el, és bemutatják Kátai Edit és Petke László Úzvölgyi mementó című filmjét, a Székelyföldi Magyar Újságírók Egyesülete filmpályázatának nyertes alkotását. Az utóbbi években az Úzvölgyében történt eseményekről a Székely Nemzeti Tanács meghívására előadást tart Bedő Zoltán és Szekeres Attila. A belépés díjmentes.

Rendkívüli újévi jótékonyági hangverseny

A Rotary Téka Klub és a St. Georgius Menedzserklub szervezésében a Marosvásárhelyi Állami Filharmónia zenekara közreműködésével Robi Lakatos és zenekara hangversenyek január 17-én 19 órától. Vezényel György Levente igazgató. Egy jegy ára 100 lej, a befolyt összeget a szervezők jótékonyági célra használják fel. Jegyfoglalás naponta 10-16 óra között a 0771-797-414-es telefonszámon.

Pápanak kijáró ceremóniával vettek végső búcsút a volt egyházfőtől

Noha már nem volt a katolikus egyház feje, pápanak kijáró ceremóniával vettek végső búcsút csütörtökön Rómában XVI. Benedek nyugalmazott pápától, aki az óév utolsó napján, 95 évesen hunyt el egy vatikáni kolostorban.

A búcsúztatáson, amelyet az elhunyt kérésére „az egyszerűség jegyében” tartottak, Ferenc pápa mondott gyászmisét, az oltár előtti teendőket azonban Giovanni Battista Re bíboros, a Bíborosi Kollégiumot vezető dékán végezte a 86 éves katolikus egyházfő térdfájdalmai miatt.

Prédikációjában Ferenc pápa elsősorban az Istenbe vetett bizalomról és az Isten iránti odaadásról beszélt, csak beszédének végén említette közvetlenül az elhunyt volt egyházfőt, mint „a Völegény (Jézus) hű barátját”.

A gyászmisét 130 bíboros, 400 püspök és 3700 pap mutatta be. A mise végének közeledtével Ferenc szentelt vizet hintett a koporsóra és körbetömjézte azt, miközben latinul a következőket mondta: „Irgalmas Atyánk, kegyelmedbe ajánljuk Benedek emeritus pápát, akit Péter utódjává és az egyház pásztorává tettél, és aki igéd félelmet nem ismerő hirdetője, illetve az isteni misztériumok hű szolgálója volt.”

A nyilvános gyászszertartás után a 12 fehér kesztyűs koporsóvivő visszavitte XVI. Benedeket a Szent Péter-székesegyházba, hogy ott a nyilvánosság előtt elzart ceremónián helyezték végső nyugalomra a néhai egyházfőt.

Mielőtt a koporsó eltűnt a bazilika kapui mögött, Ferenc pápa megáldotta, kezével megérintette és meghajolt előtte. Csökkal illetve a koporsót Georg Gänswein érsek, aki évtizedek óta volt a pápa személyi titkára, legfőbb bizalmasa.

A templomban a ciprusfa koporsót egy tartósító hatású cinkkoporsóba, azt pedig egy újabb fakoporsóba tették, majd a bazilika kriptájának azon szerény sírhelyén helyezték el, ahol elődei közül a később szentté avatott XXIII. János és II. János Pál pápa is nyugodott átmenetileg.

A még a gyászszertartás előtt a koporsóba zárt tekercs, az elhunyt műveinek összefoglalását tartalmazó rogitum „elismert teológusként” méltatja a néhai egyházfőt. A dokumentum kiemeli, hogy XVI.

Benedek pápaként, nagy tekintélyű teológusként a hit alapigazságainak terén végzett tanulmányaival gazdag örökséget hagyott maga után.

Az MTI helyszínen tartózkodó tudósítójának beszámolója szerint a Szent Péter térre való bejutás gyorsan, de biztonsági átvizsgálás mellett zajlott, folyadékot tartalmazó palackokat nem lehetett bevinni.

A borongós, hűvös időben térdepelve imádkozó, megrendült emberek, kisgyermekkel részt vevő családok, idősek és fiatalok egyaránt elbúcsúztak XVI. Benedek nyugalmazott pápától. A liturgia szövegét a hívők nyomtatott füzetecské segítségével követhették.

A koporsó bevitele alatt a gyászoló tömeg tapssal és a „Köszönjük, Benedek pápa” molinóval búcsúzott XVI. Benedektől.

A temetés kihívás elé állította a vatikáni hatóságokat, mert a katolikus egyház kétezer éves történetében még nem volt példa arra, hogy egy elhunyt pápát a hivatalban lévő pápa búcsúztasson. Utoljára 2005-ben temettek pápát a Vatikánban, II. János Pált, őt a most elhunyt pápa búcsúztatta akkor még bíborosként.

A vatikáni csendőrség 50 ezerre becsülte a temetésre összegyűltek számát. A gyászolók közül sokan érkeztek Németországból, főleg a néhai pápa szűkebb hazájából, Bajorországból.

A néhai nyugalmazott pápa, aki 2005 és 2013 között volt a római katolikus egyház feje, 95 éves korában, december 31-én 9 óra 34 perckor hunyt el. XVI. Benedek hat évszázada az első olyan pápa volt, aki lemondott tisztségéről. (MTI)

Forrás: MTI

Karácsonyi fegyvernyugvásra hívott fel Kirill orosz pátriárka

Január 6-án déltől január 7-én a nap végéig tartó fegyvernyugvásra hívta fel az ukrainai konfliktusban részt vevő valamennyi felet a küszöbönálló ortodox karácsony alkalmából Kirill, Moszkva és egész Oroszország pátriárkaja.

Felhívását csütörtökön az orosz ortodox egyház honlapján tették közzé.

A pátriárka a fegyvernyugvásra és a karácsonyi tűzszünetre annak érdekében szólított fel, hogy az ortodoxok részt vehessenek a templomokban megtartandó liturgián.

Igor Konasenkov altábornagy, az orosz védelmi minisztérium szóvivője a csütörtöki hadijelentést ismertette azt mondta, Donyeck környékén az orosz hadsereg sikeres offenzívával legyőzte az ukrán 110. gépesített lövés- és 79. ejtőernyős rohamdandár egységeit, megsemmisítve mintegy hatvan katonát, négy gyalogsági harcjárművet és öt egyéb járművet. A tábornok szerint az ukrán fegyveres erők vesztesége Kupjanszk irányában mintegy harminc katonára, egy harckocsi, két páncélozott

harcjármű és három jármű, Liman irányában több mint negyven katonára, két páncélozott személyszállító és három kisteherautóra, a donyecki régió déli részén pedig több mint negyven katonára, három páncélozott harcjárműre és két kisteherautóra volt.

Az orosz ellenőrzés alá került területek több településéről, köztük Donyeckből jelentettek csütörtökön ukrán tűzérési támadást a helyi hatóságok. A Zaporizzsja megyei Vaszilivkában hatra emelkedett a szerdai ukrán csapás halottjainak és 37-re a sebesültjeinek száma.

Ukrán elnöki tanácsadó: „cinikus csapda” az orosz pátriárka tűzszüneti javaslata

„Cinikus csapdának” nevezte Kirill orosz pátriárka tűzszüneti felhívását Mihajlo Podoljak, az ukrán elnöki iroda vezetőjének tanácsadója csütörtökön a Twitteren.

„Az orosz ortodox egyház felhívása a karácsonyi fegyverszünetre cinikus csapda és a propaganda eleme” – vélekedett Podoljak. Szerinte az orosz orto-

dox egyház „nem a legfelsőbb tekintélye a globális ortodoxiának”, és pusztán a háborús propaganda eszközeként működik. Emlékeztetett arra, hogy az orosz ortodox egyház az ukrán nép kiirtására szólított fel, tömeggyilkosságokra buzdított, és ragaszkodott Oroszország további militarizálásához.

Közben Jaroszlav Jarusevics, a dél-ukrajnai Herszon megye kormányzója a Telegramon arról tájékoztatott, hogy az orosz erők ismét lötték a megyeszékhely központját. Eltaláltak egy lakóházat, aminek következtében egy húszéves férfi a helyszínen meghalt.

Pavlo Kirilenko, a keleti Donyeck megye kormányzója egy tévéműsorban elmondta, hogy Bahmut városa – amelynél az elmúlt időszakban a leghevesebb harcok folytak – mintegy hatvan százalékosan megsemmisült.

A szerdai orosz tűzérési támadásokban két nő vesztette életét a városban. Szavai szerint az orosz csapatokat az ukrán erők a város határában tartóztatták fel, és nem engedték őket betörni a településre. (MTI)

Ország – világ

Hétfőn kezdődik a tanítás

Hétfőn normális körülmények között kezdődik a tanítás – közölték csütörtökön az oktatási minisztérium képviselői. Tájékoztatójuk szerint nem tervezik az oktatási folyamat felfüggesztését, sem az online vagy a hibrid oktatásra való áttérést. „A járványhelyzet alakulásának függvényében mérlegelni fogunk egy megállapodást az oktatás menetéről a tanügyi és az egészségügyi tárca között” – szögezték le. (Agerpres)

Január 15-e és február 10-e között tetőzik az influenzajárvány

Várhatóan január 15-e és február 10-e között fog tetőzni az influenzajárvány Romániában – jelentette ki csütörtökön az egészségügyi miniszter. Sajtótájékoztatóján Alexandru Rafila rámutatott, idén néhány héttel korábban elkezdődött az influenza-időszak. Az egészségügyi hatóságok arra számítanak, hogy január 15-e és február 10-e között tetőzik a járvány, majd elkezd csökkenni a légúti megbetegedések, köztük az influenzás esetek száma is. A tárca vezetője elmondta, hogy a december 26-a és január 1-je közötti héten megvizsgált minták 37 százalékában mutatták ki az influenzavírus jelenlétét. Egy héttel korábban 32 százalék volt a pozitívítási ráta. (Agerpres)

Telefonon tárgyalt a román és az ukrán államfő

Klaus Iohannis államelnök azt kérte ukrán kollégájától, Volodimir Zelenszkijtól, hogy Kijev talájon gyors megoldást Bukarestnek az ukrán kisebbségi törvénnyel kapcsolatban kifejtett aggodalmaira – közölte szerdán az elnöki hivatal, amely szerint a két államfő telefonon beszélt egymással. A közlemény szerint Klaus Iohannis részletesen kitért az ukrán kisebbségi törvényre, amellyel kapcsolatban Bukarest és az ukrainai románok is aggodalmukat és elégedetlenségüket fejezték ki. Iohannis azt kérte, hogy az ukrán fél talájon gyors megoldást ezekre. A két elnök egyetértett abban, hogy a két ország külügyminiszterei tárgyaljanak erről a közeljövőben. (MTI)

Európa-szerte aktív román bűnbandát kaptak el

Európa több országában is az áruházak falát megbontva nagy értékű műszaki cikkek zsákmányolt az a négy román férfi, akiket a zalai rendőrök leplezték le nemzetközi együttműködésben. 2021 októberében egy zalaegerszegi műszaki áruházból jeleztek betörést, amelynek során az épület hátsó falát megbontva jutottak be az elkövetők. Az üzletből és annak raktárából mobiltelefonokat, tableteket, okosórákat és fejhallgatókat vittek el. A nyomozás során a zalai rendőrök több európai ország hatóságaival is felvették a kapcsolatot, így azonosítottak négy román állampolgárt, akik Franciaországban, Németországban, Ausztriában, Csehországban és Szlovákiában is hasonló betöréseket követtek el. Az együttműködésnek köszönhetően december 6-án, európai nyomozási határozat alapján, a zalai rendőrök részvételével Romániában, a helyi rendőrséggel közösen több helyszínen tartott rajtaütés során elfogták a négy gyanúsítottat. Két embert gyanúsítottként, kettőt pedig tanúként hallgattak ki, de mind a négy ember Romániában szabadlábban védekezhet az elene folyó eljárásban. (MTI)

A bárányok utazása

(Folytatás az 1. oldalról)

Most a törvény miatt berzenkedő szocik azt is hangsúlyozzák a közleményükben, hogy ők támogatják a nyersanyagok hazai feldolgozásának ösztönzését, a nagyobb hozzáadott értéket képviselő termékek előállításának érdekében. Azt már nem teszik hozzá, hogy e nemes cél előmozdítására hány törvényjavaslatot vagy egyéb konkrét lépést kezdeményeztek a szűk húsz esztendő alatt, ameddig kormányon voltak önerőből, vagy koalícióban a rendszerváltás óta eltelt harmincegy-néhány év alatt. A felsorolást kezdenék a régi rendszertől örökölt feldolgozóipar privatizáció címén lezajlott elköttyavetyelésének beismerésével.

De ugyanilyen hunyó a kérdésben a liberálisok gazdasági zseni exkormányfője is, aki az állatvédők kritikáira reagált az élőállat-export letiltásával, de az már nem jutott eszébe, hogy nem is kellene letiltani az exportot, ha az állatokat még itthon dolgoznák fel, és késztermékként szállítanák a közel-keleti felvevőpiacra.

Lehet, hogy jelen állapotok mellett a gazdasági csapás lenne az élő állatok exportjának tilalma. De évtizedes távlatban sokkal nagyobb csapás nekik, és a teljes társadalomnak is az, hogy nincs komoly feldolgozóipar, az a gazdák számára is könnyebben tervezhető üzletmenetet eredményezhetne, de rajtuk kívül még sokaknak biztosíthatna megélhetést. És ez a csapás tartós, mert a politikum most sem képes túllépni a látzatintézkedéseken és a szösztyárkodáson, amiket együttesen kormányzati munkaként próbálnak eladni. Ilyen pásztorok mellett nem csoda, hogy a nyáj milliószám menekül az országból, amerre lát.

Január 9-én nyitnak a pénztárak

(Folytatás az 1. oldalról)

Azok az adók, amelyeket a megadózándó részre (cotă de impozitare) százalékban számolunk ki, maradnak a tavalyi értéknél. Az adóhivatal pénztárai január 9-én nyitnak.

– Hol és hogyan lehet adót fizetni?

– Személyesen a polgármesteri hivatalban, a Tudor negyedi Gyémánt piac melletti pénztárnál, továbbá a Călărașilor utca 26–28. szám alatti irodában lehet befizetni a helyi adókat. Aki teheti, használja az online kifizetést, a Ghiseul.ro honlapon lehet nagyon könnyen fizetni. Tavaly nagyon sokan fizettek ezen a platformon, egyre többen használják ezt a befizetési módszert, hiszen kényelmes. Itt sem kötelező egyszerre törleszteni az egész évi adót, illetve szemétdíjat, részletekben is lehet fizetni.

– A kedvezmény idén is jár azoknak, akik év elején befizetik az egész évi adót?

– Igen, azok, akik március 31-ig kifizetik az egész évre szóló helyi adókat és illetékeket, beleértve a szemétdíjat is, 10 százalékos kedvezményben részesülnek.

– Milyen százalékban sikerült begyűjteni a tavalyi helyi adókat?

– Az összesítés még nem készült el, jelenleg ezen dolgozunk – fogalmazott Szövérfi László igazgató.

Egyelőre marad a tavalyi szemétdíj

– 2021 óta a polgármesteri hivatalhoz kell befizetni a háztartási hulladék-gyűjtésre kirótt illetéket. Idén módosul-e a szemétdíj?

– Egyelőre nem módosul. Erről a helyi tanács december 29-i ülésén sürgősségi eljárással döntöttek. Meg kell várnunk, mi történik ezen a téren, mert az Ecolecttől függünk. A társulás határoz arról, hogy mi lesz, hogy lesz. Mivel náluk még nem született döntés az idei szemétdíjról, maradnak a tavalyi díjak a háztartási és más eredetű hulladékok esetében. A háztartási hulladék összegyűjtésére megállapított díj egy főre idénre is havi 14,93 lej. A gazdasági egységek esetében a nem háztartási hulladék elszállítási díja tonnánként 592,07 lej. Amennyiben az Ecolect vagy a Maros Megyei Tanács módosítja az illeté-

keket, a marosvásárhelyi önkormányzat köteles új, aktualizált szemétdíjakat alkalmazni.

– Tudunkkal tavaly elmaradt az őszi nagytakarítás a városban. Olvasóink közül sokan arról érdeklődnek, hogy miért nem végezték el ezt a munkát, hiszen erre begyűjtötték az illetéket.

– Tavaly a lakosság nem fizette be a tavaszi és az őszi nagytakarítás díját. Azért vettük ki a befizetési kötelezettségek közül, mivel 2021-ben sem sikerült elvégezni az őszi nagytakarítást, s az a döntés született, hogy annak fejében végzik el a 2022-es őszi nagytakarítást. A közterület-fenntartó igazgatóság kellene számot adjon arról, hogy elvégezték-e a munkát vagy sem. Ez nem az adóügyi igazgatóság felelőssége.

– Visszatérő kérdés, hogy azon ingatlanok esetében, amelyeknek több tulajdonosuk van, hogyan oszlik meg a szemétdíj?

– Az adóügyi igazgatóságot az érdekli, hogy egy lakásban hány személy lakik, ugyanis a szemétdíjat a személyek száma szerint állapítjuk meg. Például, ha egy lakás-

ban két személy lakik, de a lakás fele-fele arányban két tulajdonosé, akkor a szemétdíjat is fele-fele arányban kell befizetniük a tulajdonosoknak.

Új székhelyre költözik az adóhivatal

– A polgármesteri hivatal adó- és illetéki igazgatóságának bizonyos osztályai elköltözik a központi épületből. Miért költöznek, és hol lesz az új székhelyük?

– Az Aquaserv mellé, a Salubriserv volt épületébe, a Hangya utca 2. szám alá. Éppen zajlik a költözés. Az új munkaponton is lesznek pénztárak, és itt is lehet majd ügyet intézni. Azért kell elköltöznünk, mert nem volt elég hely a központi épületben, az új székhely sokkal jobban megfelel a célunk. Szándékunk az, hogy csökkentjük a forgalmat a központban. Adóügyben rengetegen érkeztek gépkocsival, nem volt ahol parkolni, ez kellemetlen volt. Reméljük, hogy ezzel az intézkedéssel megoszlanak az ügyintézők, s a központ kevésbé lesz zsúfolt – fogalmazott az igazgató, hozzátéve, hogy adót fizetni továbbra is lehet a központi épületben.

Az új székhely megnyitásának időpontjáról tájékoztatjuk majd az olvasókat.

Kibővítette célcsoportját a HIFA-Románia Egyesület

Helyi szociális gondok leltárja

Eddig kizárólag a fogyatékosági elismervénnyel rendelkező személyeket támogathatta hivatalosan a marosvásárhelyi HIFA-Románia Segítség Mindenkinél Egyesület, 2022-ben azonban új szociális szolgáltatásra kapott akkreditációt, amelynek birtokában – nevéhez méltón – valóban minden hátrányos társadalmi réteget jogi keretek között karolhat fel.

Nagy Székely Ildikó

A Közösséget segítő szolgálati központ minden rászoruló rétegnek elnevezésű szolgáltatás irányelveinek pontosítása érdekében az egyesület munkatársai egy kérdőíves felmérést dolgoztak ki a helyi közösség legfőbb hiányosságainak azonosítására. Az interneten elérhető, mintegy 20 perces kérdőívre novemberi lapszámainkban többször is felhívtuk marosvásárhelyi olvasóink figyelmét. Azóta a felmérés lezárult, a szervezet illetékesei pedig kiértékeltek az eredményeket. Erről Simon Judit-Gyöngyi, a HIFA-Románia Egyesület elnöke tájékoztatott.

– A két részből álló kérdőívet a Marosvásárhelyi Szociális Segélyezési Osztály Kohézió a közösségben nevű programja támogatásával indítottuk el munkatársainkkal, arra ösztönözve a kitöltőket, hogy személyes tapasztalataik alapján reflektáljanak a társadalom jelenlegi problémáira, illetve arra, hogy hogyan tudnak hozzájárulni a gondok megoldásához. A felsorolt hátrányos helyzetű társadalmi kategóriák (idősek, fiatalok, gyerekek, nagycsaládok, csonka családban élők, fogyatékkal élők, illetve családtagjaik, romák, hajléktalanok) közül a kitöltők a fogyatékkal élőket, az időseket és a hajléktalanokat jelölték meg a leginkább hátrányos helyzetűekként. A fogyatékkal élők legsúlyosabb problémái közé tartozik a válaszadók szerint az utazási nehézség, az elmagányosodás és a megfelelő munkahelyek hiánya, míg családtagjaiknál a felsoroltak mellett az anyagi gondok is listavezetők. Egyéb nehézségekként az akadálymentesítés, illetve a Respiro-központok hiányát, a fogyatékkal élők alkalmazására vonatkozó törvények be nem tartását, valamint a szabadidős tevékenységek hiányát említették. Az idősek körében jelentkező legsúlyosabb szociális problémának az egyedüllét és az alacsony jövedelem bizonyult, emellett a gyógyszerek beszerzésének lehetetlensége, az ülő életmód, a nem megfelelő étkezés, a pszicho-emocionális támogatás hiánya, a demencia, a gondozási nehézségek és a fontos információkhoz való hozzájutás ellehetetlenülése is szerepelt a nehézségek leltárában. A hajléktalanok kapcsán az anyagi gondok és a

munkanélküliség mellett az orvosi ellátáshoz való hozzáférést jelölte meg a válaszadók többsége.

– Milyen válaszok fogalmazódtak meg a többi, sérülékenynek tekinthető társadalmi réteg kapcsán?

– A gyerekeket érintő legnagyobb szociális problémának a kérdőív kitöltői a szülők munkahelyi túlerheltségéből eredő egyedüllétet, valamint az okoseszköz- és internetfüggőséget tartották. Ezek a gondok szerepeltek első helyen a fiatalokra vonatkozó válaszoknál is, ugyanakkor itt az egészséges példaképek hiánya is listavezetőnek bizonyult. A nagycsaládokra nehezedő legnagyobb teher a válaszadók többsége szerint anyagi eredetű, illetve a családbarát munkahelyek hiányával is összefüggésben áll, míg a csonka családoknál a pénzügyi gondok mellett a gyerekfelügyelet nehézségeit, illetve az egyedülálló szülő társadalmi elszigetelődését tartották a legnagyobb gondnak. A romák szociális problémái közül az antiszociális viselkedés, a munkanélküliség, a szenvedélybetegségek,

illetve a családon belüli erőszak szerepelt az első helyen.

Hajlandóság a segítségnyújtásra

– Milyen kép alakult ki a kérdőív segítő-készségre és egyéni támogatási lehetőségekre vonatkozó második részének a kiértékelésekor?

– Kiderült, hogy a válaszadók elsősorban időseknek, gyerekeknek, testi fogyatékkal élőknek, valamint krónikus betegségben szenvedőknek nyújtanának segítséget. A megadott kategóriák mellett a kitöltők három más támogatandó célcsoportot is megjelöltek: a bántalmazott gyerekeket, a menekülteket, illetve az egyetemistákat és a pályakezdőket. A válaszadók olyan önkéntes tevékenységekbe kapcsolódnának be, mint az otthoni gyermekfelügyelet, szabadidős programok szervezése gyermekeknek és fiataloknak, fogyatékkal élőknek, valamint időseknek, beszélgetés, beteglátogatás, alapvető teendők, bevásárlás, gyógyszerkiváltás, ügyintézés, adományozás. A lehetőségek

között szerepelt továbbá a szülőknek nyújtott tanácsadás és az akadálymentesítésben nyújtott segítség. A kitöltők 58%-a önkénteskedett már, közülük 67% kizárólag magánszemélyként, 33% valamilyen egyházi vagy civil szervezet keretén belül is. A válaszadók 60%-a kizárólag magánszemélyként szeretne önkénteskedni, 40%-a pedig egyházi és/vagy civil szervezeteknél, ugyanakkor 15%-uk jelezte, hogy szívesen lenne a HIFA-Románia Egyesület önkéntese.

– Milyen gyakorlati haszna lehet egy ilyen felmérésnek?

– Amint azt az egyesületünk kiadványában is megfogalmaztuk, az elsődleges cél a közös gondolkodás, amely magával hozza a változtatás igényét és konkrét lehetőségeit. Az elkövetkezőkben szeretnénk kiemelt figyelmet fordítani az idősekre, a nagycsaládokra és más hátrányos helyzetű célcsoportokra is. Bár valószínű, hogy nem fogunk tudni mindenkin segíteni, igyekszünk jelen lenni mindenhol, ahol szükség lehet ránk.

Színés Világ

XX. évf. 1. (840.) szám, 2023. január 6., péntek

Épített örökségünk

Királyok és fejedelmek kedvenc találkozóhelye

A Maros folyó felső szakaszának völgyétől keletre, a Görgényi-havasok között egy ötszáz méter magas hegytetőn emelkedik Görgény várának maradványa. Az 1708-as lerombolása óta a természet visszahódította a háromhektáros középkori erősség területét. A várron alatt terül el Görgényszentimre (Szászrégentől alig néhány kilométerre). A községben található egy nagy méretű kastélyegyüttes.

Nagy-Bodó Tibor

Az első említése

A görgényszentimrei várkastélyt már 1364-ben említik az okirataink, birtoklói között fejedelmek, vajdák és alvajdák sorát ismerjük. A 16. században Izabella királynő kapja jegyajándékkul.

Keresztes Gyula a Maros megyei kastélyok és udvarházak c. könyvében leírja, hogy a királynő címere a várépület falát díszítette, és ezt felsővadászi I. Rákóczi Ferenc görgényi várának leltárkészítői 1652-ben még látták és feljegyezték.

A görgényi várról M. Visconti 1699-ben készített egy rajzot, és a kép, valamint egy korabeli leltár alapján fogalmunk lehet annak nagyságáról, épületeinek kialakításáról, felszereléséről, anyagi gazdagságáról és nem utolsósorban a berendezéséről.

A várnak hat bástyája volt

A magaslaton álló várat külső és belső kőfal övezte, és a domb oldalán végighúzódo emelkedő út vezet el a kősziklába ástott mély árok – ez betöltődött – feletti deszkaházhoz, vagyis a Kapubástyához.

A három öl magasságú közfalban lévő ókapunál láncos felvonóhídon lehetett a várba bejutni. A kapuközben álló „ágasra” kötve csüngött a jelzést adó rézhang.

Freskórészlet Visconti képe alapján

Ugyancsak Keresztes Gyulának van tudomása arról, hogy a leltár több bástyát sorol fel, ezek a deszkahíd melletti Kapubástya, Harcsafark-bástya, Veresbástya, az Új bástya és a Patak- (víz felőli) bástya.

Azonban a leírás alapján azok elhelyezése csak feltételelesen azonosítható a képen látható tornyokkal, vagyis a bástyákkal.

Ferdinánd császár réztarackja

A leltár felsorolja a filagóriákat, boltházakat (boltozatos helyiségek), tárházakat (anyag-, szőtpokróc- és lőszertároló), tornácokat, kamrákat, palotákat (ebédlő, lakószobák), pincéket, grádicsokat, lépcsőket, folyosókat. Ugyanakkor a leltár számba veszi a kőfalakat, az azokon lévő kilövőnyílásokat, az ott elhelyezett harci eszközöket, a Harcsa-

fark-bástyában lévő „kapuhelyet” (házat) az orálábbal és a köteleken függő órát mozgó súlyokkal.

A leltárkészítő megjegyzi azt is, hogy a Kerekbástya melletti réztarackot Ferdinánd császár öntette 1545-ben, továbbá, hogy a konyha melletti (harci) folyosón négy ágyút számolt össze, amelyek közül kettőt Bethlen Gábor fejedelem, egyet pedig Báthori Zsigmond öntetett, de még felsorolja a lisztesházat, az élelmiszerháztól kisebb-nagyobb kamrákat (szalonna, füstölt hús, zöldség, hagyma, fokhagyma, turo), pincéket (zöld-ség- és borospince, a hordók számát és ürmértékét) és az ecetesházat is.

A kősziklába vájt tömlőház

A Harcsafark-bástya melletti pincénél megemlíti az ott látott Kovacsóczy Farkas címerét is, mely 1593-ból való. Részletesen írja le a tömlőházat, mely a vár udvarán a hegyvonulat kősziklájába mélyített (kivéssett) veremszerű boltozatos helyiség, leeresztőnyílással és egy lélegzőlyukkal ellátva – Keresztes Gyula a vár felmérése alkalmával oda leereszkedve érezte annak hűvösségét.

A leltár tudósít a vár építményeinek építőanyagáról (kő, tégl, vesszőből font és vályogozott fal), a vakolt és meszelt falakról, a gyalult deszkamennyezetekről, a deszka-, tégl- és földpadlókról, a helyiségek ablakainak számáról és a kialakítási formájáról is. Nem mellőzte az összeíró megjegyezni az ingóságok akkori állapotát és a tárgyi hiányait sem.

A meggyilkolt fejedelem

Miután II. Rákóczi György 1657. október 27-én a fejedelemségről lemondott, novemberben a rendek kétezer-kétszáz tallér kifizetése mellett Görgényt neki adományozták.

Itt töltötte utolsó napjait Barcsay Ákos fejedelem is, akit ellenfele, Kemény János 1661-ben innen vitetett Kővárra, de kísérői útközben a Kolozs megyei Répa falu határában meggyilkolták, és holttestét Kozmatelkén temették el.

Főhajtás Apafi előtt

Kemény János 1662. január 22-én a nagyszőlősi csatában az Apafi Mihály segítségére siető Kücsük Mehmed jenői bég seregétől vereséget szenvedett, életét vesztette.

Hívei két részre szakadtak: a törökpártiak Görgényben gyülekeztek, és a már megválasztott Apafi mellé álltak, a németpártiak pedig a bethleni várbán gyűltek össze, hogy Kemény Péter számára megszerezzék a fejedelemséget. Kísérletük nem sikerült, kénytelenek voltak fejet hajtani Apafi előtt.

A várkastély urai mint építők

A görgényi vár urai sorban követték egymást, és valamennyien építkeztek ott. Báthori István 1572–1573 között épített itt, kőfaragó mestereket rendelt a munkálatokhoz. I. Rákóczi György idegenből hozott mestereket, köztük a velencei Agostino Serenát, aki a vár bástyáinak tervét készítette és a munkát irányította. A Veresbástyát neki tulajdonították.

Haller Gábor 1639. július 2–4. között, amint azt a naplójában is leírta, a fejedelem rendelkezésére lerajzolta a várat, és ahhoz egy bástyát tervezett.

Rabutin leromboltatta a várat

Kiss Gábor az Erdélyi várak, várkastélyok című könyvében ír arról, hogy 1705 novemberében a zsbóbi csata után a kurucok Görgényt elvesztették ugyan, de 1706 tavaszán már ismét a kezükben volt. A császáriak Rabutin tábornok vezetésével 1707 októberében kezdték meg a vár ostromát.

Amikor a kapitány, Rátóni István meghalt, az örök 1708. március 10-én, az éj leple alatt kirohantak a várból, átvágták magukat a németeken, és elmenekültek. A megmaradtak másnap feladták a várat, amit Rabutin leromboltatott.

Az épületet ezután már nem állították helyre.

A vár építőanyagát leszállították a domb alatti faluba, és ott egy nagy kastélyegyüttest hoztak létre. Ennek épületei részben ma is állnak.

A görgényszentimrei várkastély a vadászatok alkalmával királyok, fejedelmek kedvenc találkozóhelye volt.

Ma már csak a domboldal peremén látható a kőfal maradványa, cserjével, fákkal benöve.

A keleti oldalon készített menekülőalagút csak a bejárati részébe lehet bejutni, és néhány métert haladni. A vár udvarán egy szoba nagyságú kápolna áll, melyet a helyi római katolikus egyházközség gondoz.

* A rendelkezésünkre bocsátott dokumentációkért külön köszönet Keresztes Géza műépítész, műemlékvédelmi szakmérnöknek.

Képek: Demján László műemlékvédő építészről és a varak.hu honlapjáról.

A természet kalendáriuma (DXLVI.)

Kiss Székely Zoltán

Rossz időket élünk, hogy fessek ki jónak?
Ki hisz ma Százéves Jövendőmondónak?
Mikor maga sem hisz, öreg csont, magának,
Húzván gond gyümölcse vén ágát nyakának?

Mégis, hivatalból, ő lévén az ember,
Kinél a naptáros jobb időket rendel,
Varázsló-süvegét most is félrecsapva,
Üti a jövendő kongó ürét csapra:

Csorduljon sok jóval a sok jövő hónap,
Rossz nap elmaradjon, több legyen a jó nap,
A rossz úgy se jöjjön, ha ki tán hivatja, –
Ez legyen az új év legszebbik divatja!

Tóth Árpád Január című versében 1928-ban írta volt eme sorokat. Első új esztendei sétámra indulván, magam sem kívánhatok ennél többet, kedves Olvasóm.

Hatodikán a karácsonyi tizenketted zárónapja a vízkereszt, ekkor látogatták meg a napkeleti bölcsek a kisded Jézust.

Január.
„Nevében az istenek atyját őrzi, Ianust. Ha valaki nagy cselekedetre határozta el magát, Ianushoz imádkozott. Öreg isten lévén, bizonyára fárasztó volt neki, hogy erre-arra forgassa a fejét, s úgy vigyázza, hogy nem jön-e valamerről veszedelem. Ezért két arcot vett magára, s így kényelmesen örködött.

A jelek szerint az öskeresztények nagyon kedvelték januáriuszt, mert a katakombák világa idején egy nápolyi származású hitvalló is az ő nevét vette fel. Ezt a leleményes öskeresztényt, kiből a későbbi Szent Ianuariust tiszteli az egyház, **Diocletianus** császár a vadállatok elé dobatta, de a vadállatok őt nem bántották. Eme csodás eset miatt úgy megijedt az illetékes császári kormányzó, hogy hamar lefejeztette – írta góbés csavarintásával **Tamási Áron az Élet és Irodalom** 1964-es 23. számában megjelent **Hatvanégy elindult** című esszéjében –, így folytatva:

Mi, magyarok, kik a Mária-tiszteletben mindig elől jártunk, Boldogasszony havának neveztük a januárt...

A nap januárban a Vízöntő csillagzat jegybe lép; mi pedig az új esztendő ismeretlen tengerébe lépünk, s szeretnénk azon épségben átevíckélni. Csónakunk legyen mindennap a szerencse, erőnk a szorgalom legyen, s tápláló madarunk a remény.”

Vízöntő hava január 21-én kezdődik. Addig még a bak havában járunk.

Gyakran előfordul a havazástalan évkezdéskor, hogy a lehülő levegő nem tudja tartani harmatterhét, zúzmarásodik minden. A tiszta légtengeren ilyenkor látni a legmesszebb. Akár a Bekecsről, akár a csergedi tetőről, néha még a Somostető Nagyhegyszőlő felőli erdőnyiladékból nézve is naplementekor a

Id. Jan Brueghel & Peter Paul Rubens Ádám és Éva a paradicsomban, 1615

déli-délnyugati látóhatár fölé kirajzolódik Erdély törtezüstben csilloló természetes határa, a Déli-Kárpátok vonulata.

A téli napfordulón jócskán túl már ugyan hosszabbodnak a nappalok, de este fél hat tájéknél sötétség váltja fel a napszentület színeit a horizont fölött.

S varázscsapásra benépesül az ég. Nyugaton már a látóhatárhoz közelít a Pegazus csillagkép nagy négyszöge, melynek bal felső csillagából indul ki az Androméda csillagkép három csillagból álló íve. A középső csillaga felett kereshetjük az Androméda-galaxis halvány foltját – tőlünk 2,4 millió fényév távolságban van; igazán sötét helyről szabad szemmel is megpillanthatjuk. A Pegazus és az Androméda alatt van a halvány csillagok alkotta, nagy területű Halak csillagkép. Az Androméda alatt találjuk az apró Háromszög és Kos csillagképeket. A görög csillaghitben a Kos a híres aranygyapjú legendájával kapcsolódik össze. A Halak alatt helyezkedik el a Cet. Délen, alacsonyán kanyarog az Eridánusz, legfényesebb csillaga sajnos hazánkból sohasem látható. Magasan jár már a téli égbolt egyik legszebb csillagképe, az Orion, melynek fényes csillagok alkotta jellegzetes alakját könnyű észrevenni a déli látóhatár felett. Közepén helyezkedik el a három egy vonalban álló csillag alkotta „öve”, picivel ez alatt pedig a nagy Orion-köd. Tiszta, sötét égen szabad szemmel is megfigyelhető. Ez egy csillagközi gáz- és porfelhő, amelyben

napjainkban is születnek csillagok. Távolsága 1300 fényév. Az Orion övét jobbra meghosszabbítva a Bika csillagképet találjuk. Ennek legfényesebb csillaga a narancsos színű Aldebaran, melyet a régi magyarok Bujdosók Lámpásának neveztek. Körülötte helyezkednek el V alakban a Hyadok nevű közeli nyílt csillaghalmaz tagjai. Az Aldebarantól északnyugatra apró csillagcsoportot látunk, amelynek csillagai egy parányi szekérformát alkotnak. Ez a Fiastyúk (Plejádok) nyílt csillaghalmaza. Ellenkező irányba araszolva az ég eleven abroszán, az égbolt legfényesebb csillagához jutunk. Ez a Nagy Kutya csillagkép főcsillaga. Mivel fényes, és hazánkból nézve sosem emelkedik túl magasra, fénye általában jellegzetesen „pislog”, „sziporkázik”. Ezt a szcintillációnak nevezett jelenséget légkörünk folyton változó fénytörése okozza. Délkelet felé látszik a Procyon, a Kis Kutya csillagkép legfényesebb csillaga, felette az Ikrék két legfényesebb csillaga: a Castor és a Pollux. Fejünk felett a Szekeres ötszög alakú csillagképe, legfényesebb csillaga a Capella; Mezopotámiában ezt a csillagképet kocsihajtónak képelték. A legkorábbi időktől úgy ábrázolták, hogy kecskét vagy kecskegidákat dajkál az ölében. Később azt tartották, hogy ez az Amalthea nevű kecske, amely a görög mítoszban Zeuszot táplálta tejével. A Szekeres és a Kassiopeia között a Perszeuszt találjuk. Az Ikréktől keletre már felkelt a Rák halvány csillagképe, és néhány fokkal a keleti látóhatár felett az

Oroszlán legfényesebb csillagát, a Regulust (Király csillag) is megpillanthatjuk.

Égi sétánk zárásával ereszkedjünk le a Gáspár–Menyhért–Boldizsár trióhoz – segítségül Tamási Áront hívom; ezt írta előbb említett esszéjében a **Hatodik napról**:

„Vízkereszt van ... Valószínűleg annak emlékére, hogy ezen a napon keresztelték meg Jézust. ... afféle hitbéli homokszemek ezek is, melyek az időfolyónak a medrében lerakódtak, s közöttük, e homokszemek között, lerakódott aranypor is. ... Számomra pedig a valóság ... emléke, ezen a vízkereszt napon, a Három Királyokhoz fűződik, akik elzarándokoltak a Kisded jászolához. Azt regélik, hogy az elvadult Édenkert környékéről indultak el...”

A bünbeesés előtti édenkert. Képzelt élővilágát tárja elénk a leheletfinom, élethű ábrázolás miatt Bársony jelzővel illetett **id. Jan Brueghel**. Az 1615-ben keletkezett **Ádám és Éva a paradicsomban** című kép emberpárját barátja, **Peter Paul Rubens**, az élővilágot pedig ő festette meg. Tíz évre rá, 1625. január 12-én költözött örök édenkertjébe.

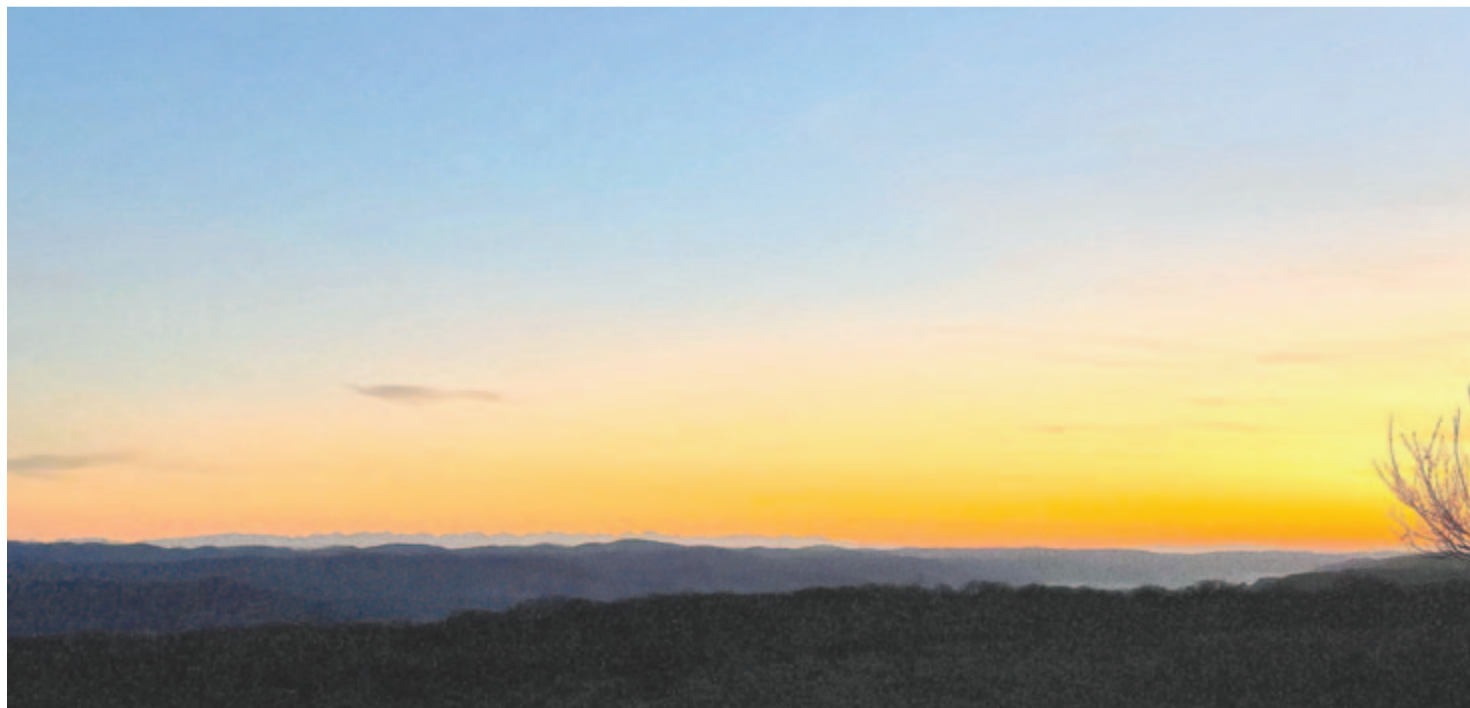
De innen hadd folytassa megint Tamási:

„...a Csillag útmutatása szerint először Jeruzsálemben mentek, vagyis eltévedtek, mert a mágia akkor sem volt hajszálra megbízható tudomány. Ha Heródes útba nem igazítja őket Betlehem felé, talán a nevük sem maradt volna fenn. S ez kár lett volna a papoknak, s nekem is. Ugyanis akkor a vízkereszt házszentelés kiesett volna az én gyerekkori élményeim közül, s az pedig lelki és anyagilag is nagy veszteség lett volna. Hála azonban a három napkeleti bölcsnek, elemista koromban mindig egyik ministránsa voltam a papnak, s egész nap együtt jártuk a házakat, hogy azokat, régi szokás szerint, megszenteljék... Örültünk, ha valahol derék ajándékot adtak, mert az olyan háznál a mi számunkra is nem egy krajcárt, hanem egy piculát is eresztettek a szenteltvízes vödöröskébe. Azok a krajcárok pedig mind a két ministránsra néztek, s amikor estére kelve elosztottuk ketten a pénzt, bizony szép summát mondhattunk a magunkénak.

Mindig úgy léptünk a házba, hogy békeséget kívántunk a háznak és a benne lakóknak. Aztán az a nap is az emlékek közé szállt, s a pénzt elköltöttük. S ebből pedig az a tanulság, hogy az idő elmúlik, és a pénz elfogy, de a békeség kívánalma örökké megmarad.”

A békeség örök érvényű kívánalmával maradok én is kiváló tisztelettel.

Kelt 2023-ban, vízkeresztkor, a farsang első napján

A látóhatár fölé kirajzolódik Erdély törtezüstben csilloló természetes határa, a Déli-Kárpátok

Francia Riviera

2021. augusztus 27. – szeptember 6.

Veress László

1. Az odavezető út és San Remo

Országunk és az európai országok vezetői 2021 tavaszán tett ígérete szerint az év nyara szabadabb lesz, újabb nyitások lépnek életbe a határokon belüli és kívüli tájakra utazni vágyó emberek előtt. Sok honfitársunkkal együtt mi is alig vártuk, hogy a világjárvány miatti kihagyás után végre utazhassunk.

A korábbi évek társas utazásai sikere alapján úgy határoztunk, hogy továbbra is ilyen módon próbálunk életre szóló élményeket szerezni, döntésünk csak arról kellett, hogy Európa melyik, nem túlságosan távoli, neves tájait keressük fel. Tudatában voltunk annak, hogy a külföldre utazás saját felelősségünkre, döntésünkre történik, különösen bizonyos országokba nem is volt javasolt. A társas utazásokat szervező irodák nevezetes helyekről szóló ajánlatait böngészve, végül a legkeresettebb úti célok közé tartozó földközi-tengeri partok meglátogatása mellett döntöttünk.

A francia Rivieráról, más néven a Cote d'Azurról talán mindenki hallott, természetesen korábban mi magunk is. Nizza világhírű sétánya, a fényűző Monaco és Cannes, a művészeket megihlető Antibes, Paul-de-Vence, a filmekről ismert Saint-Tropez, a tiszta tengerparti pihenés lehetősége és nem utolsósorban az éppen zajló világhírű 74. filmfesztivál rendkívül vonzó volt számunkra. A tömeges oltások, a védettségi igazolványok, az úgynevezett „Covid-útlevelék” megjelenése lehetővé tette a Franciaországba autóval történő szabad beutazásokat, és tesztelési kötelezettség nélkül térhettünk haza.

Verona

2021. augusztus végére találtunk nekünk megfelelő ajánlatra, amikor a nyári szezon már a végéhez közeledett, a külföldi turizmus iránti érdeklődés is csökkent, a szállodák nem emelték jelentősen az árakat, a Sars-CoV is lényegesen visszavonult.

Az utazási iroda „Üdülés és kultúra a francia Rivierán” címmel reklámozta a társas utazást, cannes-i szállodában biztosított 7 napos elhelyezéssel és csillagtúraszerű kirándulásokkal Provence Alpes – Cote d'Azur tájain, Nagyvárad, Székesfehérvár, Szombathely, Graz, majd az Alpokon át (Ausztria), Verona, az Appenninek hegylánc, San Remo (Olaszország), Cannes útvonalon. A távolság Segesvártól Cannes-ig ezen az útvonalon mintegy kétezer kilométer, folyamatos utazással legkevesebb 19 óra. A társas (élmény-) utazások egyik célja útközben jelentős természeti pontok, városok meglátogatása, kötelező pihenők (technikai szünetek), ebédlőd, alvás stb. beiktatása, így a nevezett útvonal megtétele három napra hosszabbodott. Az igazi társas utazásunk Székesfehérváron rajtolt, az odautazást minden utas önállóan szervezte meg.

Utazásunk első napján néhány órát töltöttünk Ausztria „zöld szíve” és legnagyobb szövetségi tartománya, Stájerország fővárosában, Grazban, amely 300.000 lakosával Ausztria második legnépesebb és legfontosabb egyetemi városa. A várost a Mura folyó szeli ketté. Történelmi központja és a közelében magasló várhegy a jellegzetes óratoronnyal 1989 óta az UNESCO világörökségi helyszíne. Az óratorony a város jelképe, akárcsak a Segesváré.

A csodálatos óvárosában levő fegyvertár a világon szinte egyedüli gazdagságú fegyvergyűjtemény. A belváros nagy része sétálóutcákból áll, mentes az autóforgalomtól. A 16. század közepén alakult protestáns főiskoláján Johannes Kepler is tanított (1595-1600) az evangélikus vallás nyilvános gyakorlása betiltásáig. Várát lerombolták (1809), csak az óratorony maradt meg. A várhegy belsejében több kilométeres alagútrendszer található, amelyek bejárhatók a mesevonattal. Grazban ultramodern épületeket is megtekinthetünk, mint a lebegő Mura-szigetet, vagy a közelében levő Művészetek Házát.

Utunkat tovább folytatva, Ausztria legdélibb tartományán, Karintián keresztül, a Wörthi-tó mellett haladunk Olaszország irányába, egyedi természeti tájakon, majd a szép Júliai-Alpokat átszelve, a Tarvisio-hágón keresztül megérkezünk utunk első olasz régiójába, Friuli-Venezia-Giulia tartományba. A régió hidat képez észak és dél, kelet és nyugat között, és magába foglalja a gyönyörű Dolomitok Regionális Természeti Parkot. Aztán Udine megyét, majd Trieszt megyét szeljük át, amelynek fővárosa Trieszt városa. Ezután Veneto tartomány következik. Veneto tartományban van Velence, a lagúnák városa, Padova, Szent Antal városa és Verona, amelynek egyik külvárosában vár reánk éjszakai szálláshelyünk, jellegzetesen olaszos, bőséges vacsorával. A tartományt északon a Dolomitok határolják, délen a Pó síksága húzódik.

Verona ősi város (Kr. e. 49-ben már muni-cípium, Julius Caesar kedvenc tartózkodási helye), a hasonló nevű megye közigazgatási központja. A középkorban számos véres harc elindítója volt a környékbeli városok ellen (pl.

egy alkalommal 11000 pádovait öltek meg), de harcos kedvű vezetői a művészetek pártfogói is voltak, többek között Dante, Petrarca, Giotto tevékenységét is patronálták. A város történelmi központja ma is őrzi az ókori római emlékeket (diadalív, amfiteátrum, színház, és a középkor hangulatát is (San Zeno Maggiore-bazilika – 12. század, Santa Maria Antica-templom, Kr. u. 7.sz.). Itt született Veronese humanista (1374) és a hasonló nevű festő (1528). W. Shakespeare híres műve, a Rómeó és Júlia itt játszódik le, a turistáknak mutogatnak is egy, az ottaniak szerint Júliának tulajdonított épület erkélyét, bár az eredeti eset Sienában történt.

Augusztus 28-án reggel 8 órakor indultunk, és száz kilométereken át Olaszország legjelentősebb folyója, a több mint 650 kilométer hosszú Pó völgyében utaztunk. A francia határ közelében eredő Pó folyó mintegy 480 kilométerre hajózható szakasz, Velencétől délre mintegy 50 kilométernyire, hosszú deltát képezve torkollik az Adriai-tengerbe. Deltája teljes egészében nemzeti park. A folyó völgye Olaszország legfejlettebb mezőgazdasági területe, gabonaféléket, rizst, szójababot és szőlőt termesztnek, de a gazdaság többi szektora is fejlettebb az ország többi részénél. A Pó folyóban a meleg mediterrán klíma és a bőséges táplálék okán nagy számban élnek az óriási harscák és pontyok, halászatuk nagy népszerűségnek örvend.

Útközben átutazunk a festői tavak (Garda, Como, Lago Maggiore) tartományán, Lombardián. Olaszország politikailag, gazdasági-

Júliai-Alpok

lag egyik legfontosabb régiójának 9 megyéje van, fővárosa Milánó. A tartomány nevében egy germán népcsoport, a longobárdok (hosszú szakállúak) emlékét őrítik meg. A longobárdok északról az Elba folyó mellett vándoroltak déli irányba, egy ideig Pannónia területén is éltek, később a Pó medencéjében beolvadtak a Frank Birodalomba.

A következő régió, melynek csak a déli részén utaztunk át, Piemonte, fővárosa, Torino a csokoládé- és gépkocsigyártásról híres. A tartomány hasonlít Toscanához, nevezetes szőlőiről, borairól is, amiről már az ókori írók is nagy lelkesedéssel írtak.

Útvonalunk Savona városánál déli irányba fordult, a Ligur-tenger partja, Olaszország mesés tartománya, Ligúria irányába. A gyönyörű régiót délen a Ligúr-tenger, északon az Alpok és az Appenninek határolják. Színesen virágzó leánderbokrok, pálmák, citrusok, olívbokrok, színes virágültvények, mandula- és gesztenyefák, hegyoldalba épült luxus szállodák, szelíd dombok és vad hegyek régiója ez. Olaszországban itt található Kolumbusz Kristóf szülőföldje, Genova, Cinque Terre, Portofino, San Remo, a híres táncdalfesztiválok színhelye, aztán Monte Carlo, Monaco, Nizza, Cannes a francia földön és még sorolhatnánk a nevezetességeket. Az autópálya párhuzamosan fut az öböllel, nyugati irányba, a tengert övező hegyek ormán, elképesztő mérnöki teljesítmény. Egymást váltja 150 km-en át a számtalan viadukt és alagút, de néha megcsillannak a délutáni napsugarak az alattunk elterülő tenger tükrében. Káprázatos!

Gyorsan, óránként 100-120 kilométeres sebességgel közeledünk a Ligur-tengerpart általunk várva várt nevezetességéhez, San Remóhoz.

Az A10-es autópályáról letérünk San Remo meglátogatásáért, végig fedett virágházak mellett haladunk. A közel 60.000 lakosú város a Virágos Riviera (Riviera dei fiori) központja, Olaszország egyik legnyugatibb, elegáns tengerparti üdülőhelye, a virágok városa, jelentős virágexportőr (a Nobel-díjak átadása alkalmával is innen viszik a virágokat Svédországba és Norvégiába). A világhírű táncdalfesztiválok

színhelye, a leghosszabb egynapos kerékpárversenyek rendezője, és székhelye a Nemzetközi Emberjogi Intézetnek. Az egész évben tapasztalható rendkívül enyhe klímájának köszönhetően városszerte állandóan jelen vannak a szebbnél szebb virágok, a díszes parkok és egész évben népszerű nyaralási célpont.

San Remo festői kikötője közelében indulunk városnéző körutunkra, végigmegyünk a tengerparti sétányon, megsodáljuk az 1905-ben épült SanRemó-i kaszinót, a Villa Nobelt, ahol Alfred Nobel utolsó éveit töltötte, aztán a város középkorra emlékeztető óvárosát (La Pigna) keskeny sikátoraival, fedett átjárók labirintusával, és a nagy méretű orosz ortodox templomot.

San Remo 1951-től a sikerekkel és botrányokkal egyaránt tarkított világhírű dalfesztiválok városa. A fesztiválok helyszíne 1976-ig a San Remó-i kaszinó volt, majd 1977-től az Ariston színház lett. 1955-ig csak rádió közvetítették, azóta az Olasz Közszolgálati Televízió közvetíti, 1958-tól eurovíziós rendszerben is, évenként 16 millió néző követi.

A fesztivál nyertesei között találjuk D. Modugnót (1958 – Volare című dal, refrénje magyarul: „így élni... óh, óh, rád nézni”... ismerős?), A. Celentanót (24 milla baci), Al Banót (Felicità) az ismertebbek közül.

A botrányok közül megemlíthetjük, hogy kigúnyolták XXIII. János pápát (1960), 1967-ben az egyik versenyző szállodai szobájában öngyilkos lett, mert nem nyert, 1982-ben az egyik énekes a nézőknek és a tv-kameráknak a középső ujját mutatta fel, 1995-ben egy résztvevő öngyilkossági kísérletet akart végrehajtani a nézőtérrel, 2001-ben az egyik énekes szétverte gitárját az erősítőn, pár évvel később a melegek körében keltett botrányt az egyik dal. Gyakori kritika, hogy a fesztivál túl nagy teret ad a politikának (politikai okokból pontoznak, de másutt is).

Elhagyjuk a francia határtól alig húsz kilométerre fekvő San Remót, és folytatjuk utunkat végső célunk, Cannes irányába, ahol minden reményünk szerint a hosszú út végén meleg vacsora, kellemes szálláshely és számos élmény vár reánk.

Graz

FEHÉR FEKETE

Szerkeszti: Kiss Éva 1031.

Petőfi Sándor: Az apostol. Két sorát idézzük; mintha a mai világról szólna.

	1	DÉRY TIBOR NOVELLÁJA	ARATI ANGOL GROFSÁG	ELÓTAG: ÚJ	GÖRÖG BETŰ	RIGID
	O					K
FARAGT-LAN EMBER	2	KÉZI GABO-NAVÁGÓ	CSALIT TESZNEK RÁ	KICSINYÍTÓ KÉPZŐ	ÓRÓMAI ÜDVÖZLÉS	ÉS (LATIN) MOHAMED ISTENE
				JUTTAT	ARALI	
ROBIN COOK REGÉNYE			MIND (ANGOL) OLASZ SZERELEM			NÉVELŐ EBLAK
HIVATALI MUNKAHELY			OROSZ RENDEZŐ	OROSZ RENDEZŐ	SVÁJCI VÁROS	
HUNYAD MEGYEI HELYSÉG		MINDIG EZ VAN	JAPÁN DRÁMA	ARAB FÉRFINEV	RANGJELZŐ ELÓTAG	
LÁNGOL FELVIGYÁZÓ		IDEGEN NŐI NÉV	GYEREKAL-TATÓ SZÓ			RÓMAI 50 CIN
		BOSSZÚT ÁLL	TOJÁS (NÉMET)			CSECSEMŐ-SIRÁS
						KÖZEL-KE-LETI ÁLLAM
KUNGFUS SZÍNÉS (BRUCE)		SZÉKELY IS ERREFELEI		RUHADARAB	IGEVÉZŐ-DÉS	
NÉMET EGY (NÖNEM) FÉL TÍZ			ANGOL LEVEGŐ	BARÁT (FRANCIA)		RÓMAI EZER
						SP. BETŰ-ÉKEZET
		TROMBITA-HANG	ALIG HALL-HATÓ	BECÉZETT KATALIN	ÁLLATI FEKHELY	
ANGOL NÉVELŐ			KASSÁK LAPJA V. TÉLI SPORT (RÉG.)	GYÓTRELEM EGY (ANGOL)		
SZOLMIZÁ-CIÓS HANG		GABONA-TÁROLO	SP. ÉS OLASZ AUTÓJEL			BEOLTÓI FRANCIA ARANY
NAGY ... (MÉHES GYÖRGY IGAZI NEVE)			ORSZ. GYŰL. SZÍNHELY (1707) EGYESI!			TONNA (RÖV.)
L.N.J.	L					

PÁLYÁZATI REJTVÉNY

JANUÁRI ÉVFORDULÓK 1.)

	1	2	3	4	5	6	I	7	8	J
	9							10		
11	12	13	14	15		16		17	18	
19					20			21	22	23
24					25		26	27		E
28				29				30	31	32
33				34			35			36
37		38			39	40			41	
		42		43		44		45		46
47	48				49			50		51
E		53			Á			54		

VÍZSZINTES: 1. Ref. pap, filozófus, MTA lev. tag, 150 éve hunyt el (Károly). 7. Építész, 150 éve született (Béla). 9. Maró gúny. 10. Kézzele. 11. Élelmiszer-kémikus, 150 éve született (István). 16. Beoltó! 17. Szita. 19. Allamfői cím lehet. 20. ... Baldwin (színész). 22. Kerek szám. 24. Vízet ad. 25. Csendes téka! 26. Vármaradvány. 28. Szerb város. 29. Hiszékeny. 30. Kis ház. 32. Norvég és vatikáni autójel. 33. Jeletlen! 34. ... a bor (Móricz Zsigmond regénye). 35. Koronaőr, erdélyi vajda, 475 éve halt meg (Péter). 37. Történelmi köznév. 39. Pénzhozam. 41. Kamasz fiú. 42. Huszárparancs. 44. Idegen művészet. 46. Határtalan sétálóutca! 47. Sütetlen, főzetlen (ennivaló). 49. Csak félig! 50. Angol vég. 52. Tákolmány része! 53. Költő, író, drámaíró (Az ember tragédiája), 200 éve született (Imre). 54. Főnemes, hadvezér, Báthori Erzsébet férje (Ferenc).

FÜGGŐLEGES: 1. Arcsín lehet. 2. Csermely. 3. Madárruha. 4. Beindítani (angol). 5. Zokog. 6. Hátsó rész. 7. Zeneszerző, zongoravirtuóz (Ferenc). 8. Előtt (latin). 11. Sportoló (tornász), fogorvos, 150 éve született (Dezső). 12. Nem engedélyez. 13. Ipari tanuló. 14. Mi több. 15. Európa-kupa (röv.). 18. Oersted (röv.). 20. ... Kuroszava (rendező). 21. Francia író, 150 éve született (Sidonie-Gabrielle). 23. Jezsuita tanár, 300 éve született (Antal). 25. Sokszínű. 27. Harap. 29. A nobélium vegyjele. 31. Vágó, szűrő eszköz. 32. A Marosba ömlik. 33. A himlőoltást bevezető angol orvos, 200 éve halt meg (Edward). 34. Növényvilág. 35. ... avion (légiposta). 36. Numero (röv.). 38. Kis áramforrás. 40. R. Altman filmje. 43. Rasid néma! 45. És (angol). 48. Nyári páros! 49. Római 200. 51. Orosz helyeslés.

L. N. J.

A megjelölt sorokban, oszlopokban szereplő helyes megfejtéseket január 19-ig a Népújság címére (Dózsa György u. 9. szám) beküldők közül két személy egy-egy könyvet nyer. A pályázati szelvényt – a pályázat címével együtt – kérjük kivágni és a borítékra ráragasztani.

A két rejtvényt azonos számú meghatározásait keverve közöljük. A megjelölt négyzetekbe kerülő betűket folyamatosan összeolvasva Italo Svevo olasz író egyik regényének a címét kapjuk. Könnyítésül egy betűt előre beírtunk.

VÍZSZINTES: 1. Távbeszélő készülék – Pír. 7. Kutrica – A tetejére. 8. Törpe – Édes mártás. 9. Csenedben remél! – Könyvben sok van. 11. A felsőfok jele – Éra. 12. Kolostorvezető szerzetes – Hegycsúcs. 14. Igen, románul – Római kétezer. 15. Haláltusa – Szerepet formál. 18. Követően, a háta mögött – Előkelő. 19. Sűrített takarmány – Ket-téválik, szétnyílik. 22. Német személyes névmás – Skálahang. 23. Patikai asztal – Áll alatti zsírpárna. 25. Lárma, ricsaj – Kimonó öve. 27. Számítógépmemória-típus – Nemzetközi Olimpiai Bizottság. 28. Lendület – Könyveszekrény. 30. Kínai hossz mérték – Téli csapadék. 31. Szennyvízcsatorna – Torda folyója.

FÜGGŐLEGES: 1. Abba az irányba – Taszító. 2. Kocsifelhajtó – A Jupiter egyik holdja. 3. Emelni kezd! – Azonos betűk. 4. A panasz szava – Térrelválasztó elem. 5. Filmbeli hajós család – Állatot szelídít. 6. Unszol – Elvárás, szabvány. 10. Sark – Koncentrációs tábor. 13. Dolgozik a mozdony – Fiókban keresgél. 16. Bodnár, hordókészítő – Fényképezőgép-márka. 17. Nincs mit ennie – Cifra épület. 20. Győzelmi jelkép – Papagájfajta. 21. Tarisznya jelzője lehet – Talmi, ál. 24. Országúton rendezett autóverseny – Olvasztókemence. 26. Csernatonai várrom – Fajanszdarab! 29. Mákszemek! – Osztrák és norvég gépkocsijelzés.

Koncz Erzsébet

1	2		3	4	5	6
7			8			
9		10		11		
12			13		14	
	15			16		
17		18	L			
19	20				21	
22			23		24	
25		26		27		
28			29		30	
31						

1	2		3	4	5	6
7			8			
9		10		11		
12			13		14	
	15			16		
17		18				
19	20				21	
22			23		24	
25		26		27		
28			29		30	
31						

A KARÁCSONYI DAL

című pályázat nyertesei:

Személy Béla,

Marosvásárhely, A. Iancu u.

Trombitás Árpád,

Marosvásárhely, Moldovei u.

A pályázati rejtvény megfejtése:

KIS KARÁCSONY, NAGY KARÁCSONY,
KISÜLT-E MÁR A KALÁCSOM?

Kérjük a nyerteseket, jelentkezzenek
a 0265/268-854-es telefonszámon.

Megfejtések

a december 30-i számból:

Ikrek:

Gil Blas

Skandi:

*Amit nem akarsz, hogy veled
tegyenek, mással se tedd.*

KOBÁK KÖNYVESBOLT

Marosvásárhely,
Győzelem tér
18. szám,
www.bookyard.ro

A város színeváltozása V.

A Nyugdijpalota építése és rendeltetése

Mint már korábban beszámoltunk, ötödik alkalommal tartottak tartalmas, érdekes adatokban és újdonságokban gazdag építészettörténeti tanácskozást december 3-án Marosvásárhelyen mintaadó épületekről, kimagasló építészeti alkotásokról, erdélyi és határon túli előadók részvételével. Közöttük volt Oniga Erika, az ismert marosvásárhelyi művészettörténész, aki a városunk központjában lévő szecessziós épületről, a Nyugdijpalotáról és annak eredeti rendeltetéséről számolt be.

Bodolai Gyöngyi

Előszavában köszönetet mondott kollégájának, *Orbán János*nak, akinek a vezetésével immár tíz éve tart Marosvásárhelyen a művészettörténeti topográfiai kutatás, ami kemény munkát jelent annak érdekében, hogy Marosvásárhelyt főlhelyezzék a művészettörténeti kutatások térképére.

Évtizedek óta úgy él a helyi köztudatban, hogy a Kultúrpalota szomszédságában, az Enescu (volt Ferenc József) utca 2. szám alatti szecessziós épületet, az úgynevezett Nyugdijpalotát dr. Bernády György polgármestersége idején a város nyugdíjintézete építtette nyugdíjasai számára, vagy a másik változat, miszerint a város építtette nyugalomba vonuló tisztviselőinek. Amint Oniga Erika építészettörténeti előadásából kiderült, valójában a városi tiszt nyugdíjintézet építtette vagyonának gyümölcsözőbbé tétele érdekében bérháznak 1909–10-ben. Nemcsak nyugdíjasoknak szánták, ugyanis az épületben kialakított bérlakásokat bárki igénybe vehette. Valószínűleg gazdag bérlőkre számítottak, ezért alakítottak ki hatszobás lakásokat az első és a második emeleten.

Az előadásban elhangzott, hogy a Nyugdijpalota öt évet

átívelő építészettörténete összefonódik a város új központjának a kialakításával, amely 1905-ben kezdődött el. Ennek érdekében a város egy telektömböt vásárolt a főter legforgalmasabb helyén, a volt Deák Ferenc utcában. A földszintes lakóházakat lebontották, és a telket felparcellázták. Közepére az új tornyos városházat tervezték és építtették fel Komor Marcell és Jakab Dezső tervei alapján (1906–07-ben). Két oldalán két utcát nyitottak: az Erzsébet királyné (ma Városháza u.) és a túloldalon a Ferenc József (ma Enescu) utcát. Ennek sarkára tervezték a díszes Nyugdijpalotát, de végül a Kultúrpalota épült fel a már említett építészeti tervei szerint (1911–13-ban). A másik oldalon megnyitott utca sarkára pedig, ahol a jelenlegi polgármesteri hivatal épülete áll, a Bethlen Gábor városi múzeum épületét tervezték, ami nem valósult meg, Szomszédságában viszont 1909-ben felépült a Székelyföldi Kereskedelmi, Ipar- és Mezőgazdasági Kamara székháza Toroczkai-Wigand Ede és Radó Sándor tervei alapján. A Városházával szemközti oldalra a Vármegye-

házának készítettek terveket, melynek makettjét beszámolóink első részében közöltük.

Visszatérve a Nyugdijpalotára, 1906-ban egy tanácsulésen Bernády György polgármester javasolta, hogy az építkezési kedv felkeltése érdekében a felparcellázott telkeket minél hamarabb adják el, a városi tiszt nyugdíjintézet pedig vásárolja meg a Ferenc József utca sarkán lévő két telket, és arra a nyugdíjalapból befektetésként egy bérházat építsen, amelynek lakásait bárki igénybe veheti. Az onnan befolyó bérleti díj pedig a nyugdíjintézet jövedelmét fogja gyarapítani. A tervek elkészítésével a városi mérnöki hivatal bízta meg, ezen belül Radó Sándor városi főmérnököt. Azt tervezték, hogy 1907 tavaszán kezdődjön el az építkezés, és

A Nyugdijpalota

A bejárat fölötti erkély

A vörös csempével fedett tornyok egyike

őszire már bére is adhassák a lakásokat. 1908-ban derült ki, hogy a munkát halogatni kellett, amikor felmerült, hogy a vallás- és közoktatásügyi miniszter, gróf Apponyi Albert kezdeményezésére létesítendő művelődési házak egyikét Marosvásárhelyen építik fel. A tárgyalások során arra a következtetésre jutottak, hogy erre a célra a Nyugdijpalota részére kiszemelt két sarki telket használják fel, és a Nyugdijpalota épületét a harmadik számú telekre helyezik át. Figyelembe vették továbbá Bernády azon javaslatát is, hogy a kezdetben kétemeletesre tervezett Kultúrpalota mellett az egyemeletesre tervezett Nyugdijpalota épületére is kerüljön még egy emelet. A 70.000 koronás alaptökből hiányzó 40.000 koronát Bernády egy kölcsönből fedezte. Végül 1908-ban készültek el a kétemeletes, L alakú Nyugdijpalota tervei. Radó Sándor műszaki leírásából kiderült, hogy a homlokzatot időtálló majolikával és más Zsolnai építészeti kerámiával szerették volna díszíteni. Ezt azonban az épület rendeltetéséhez képest túl költségesnek ítélte a budapesti belügyminisztérium, és egyéb okokra is hivatkozva a tervet nem fogadta el. 1909 januárjában új terv készült, a földszinten négy üzlethelyiséggel, középen a fölépcsőházzal, hátul egy lakrészszel, valamint a házmester lakásával. Az első és a második emeletre csak egy-egy hatszobás lakrészszel tervezték.

Az épület homlokzata a geometrizáló szecesszió jegyében készült, Zsolnai-csempével keretezett ablakokkal, és két Zsolnai-mázás cseréppel fedett saroktoronnyal, amelyek az épület előtt lévő fák miatt manapság sajnos nem érvényesülnek.

1909 februárjában írták ki a versenyárgyalást a kivitelezésre, amelyre elsősorban marosvásárhelyi szakemberek tettek ajánlatot. Váradi Árpádot bízták meg a kőművesmunkával, Bustya Lajost az asztalos-, lakatos- és mázoló munka kivitelezésével. 1909 tavaszán kezdődött el a nagyméretű építkezés, de a belügyminisztérium újabb kifogásokat fogalmazott meg az alap-

rajzi elhelyezés, a lakrészek megvilágítása és a főbejárat elhelyezésével kapcsolatban. Mint az 1909. júliusi dokumentumokból kiderül, végül is az L alaprajzú bérházat megkésztették, és a terven még egy L alaprajzú kétemeletes tömböt toldottak hozzá. Erre a célra a sarktól a harmadik mellé egy negyedik telket vásároltak meg 120.000 koronáért, a pénz egy újabb törlesztéses kölcsönből származott.

A kivitelezést másodsor is ugyanazokra a vállalkozókra bízták, és 1910. június 5-én fejeződött be a végül U alaprajzú kétemeletes bérház építése végső összegként 263.000 koronáért, mondta az előadó, aki drónról készített érdekes felvételeket mutatott be az épületről.

Ezekből kiderül, hogy Radó Sándor nagy pontossággal rajzolta és tervezte meg a különféle részleteket: többek között a tornyok ökörverpiros színű mázas cserpeit, a majolikapogácsákat, amelyeket a torony attikájához készítettek, az üvegmozaikokat, a főhomlokzat ablakait keretező díszeket, a szépen megmunkált bádogosrészeket, Marosvásárhely címerét a főbejárat fölött, egy üzlethelyiség redőnyös bejáratát, egy bejáratú ajtót, a lépcsőház szép kovácsoltvas korlátját, amelynek kivitelezése sajnos egyszerűbbre sikerült.

Kérdésünkre válaszolva az előadó elmondta, hogy a Nyugdijpalota építésére használt befektetések megtérültek, és a tulajdonos évente jelentős bevételre tett szert, és az is elhangzott, hogy kik voltak az első bérlők.

Az épület tervezője, a mohácsi születésű *Radó Sándor* Budapesten végzett, a Műegyetem Építészeti Karán, majd Marosvásárhelyen vállalt állást, és 1944-ben költözött feleségével Budapestre. Munkásságának virágkora 1905–14 közé tehető. Az ő nevéhez fűződik többek között a Széchényi István Felsőkereskedelmi Iskola, az egykori Albina Bank, a Közigazgatási Tanfolyam (később Szakszervezetek Háza), a Városi Felső Leányiskola (Papiu Ilarian Főgimnázium) épülete.

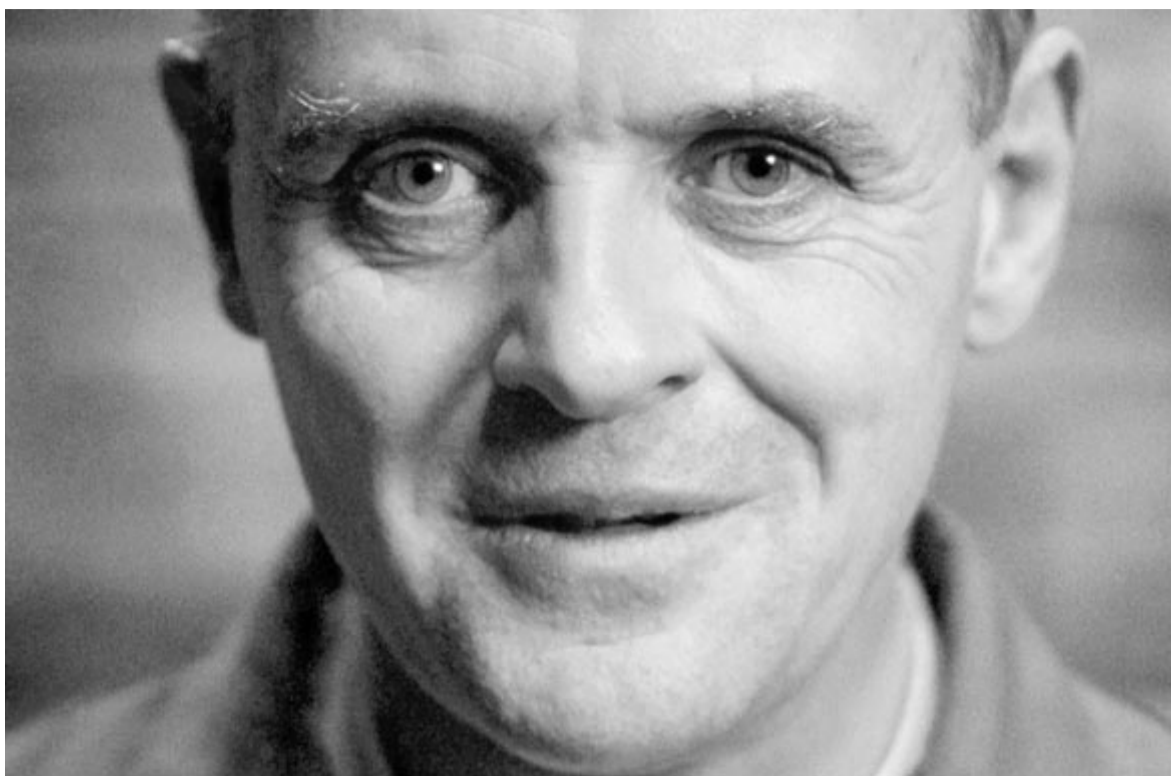
Sir Anthony Hopkins 85 éves

December 31-én lett nyolcvanöt éves minden idők egyik legismertebb és legelismerőbb brit színésze, a kétszeres Oscar-díjas Sir Anthony Hopkins, aki 2021-ben a színesek közül a legidősebben, 83 évesen kapta meg a filmvilág legrangosabb kitüntetését. Az MTVA Sajtóarchívumának portréja:

Philip Anthony Hopkins néven látta meg a napvilágot a walesi Port Talbot bányászvárosban. Apja pék volt, anyja távoli rokona volt az ír költő William Butler Yeatsnek. A rendkívül visszahúzódó, diszlexiás kisfiú iskolaévei egyhangúan és sikertelenül teltek, úgy érezte, csak a festészetben és a zongorajátékban tud kibontakozni.

Állítása szerint karrierjét a szintén walesi Richard Burtonnal való találkozásának köszönheti, aki inspirálta és bátorította, hogy a színészi pályát válassza. Tizenöt évesen beiratkozott a cardiffi zene- és drámaiszkolába, ahol 1957-ben végzett. Két év katonai szolgálat után Londonba költözött, és a világ egyik leghíresebb színészképző intézménye, a Royal Academy of Dramatic Art hallgatója lett. Itt figyelt fel rá Sir Laurence Olivier, aki 1965-ben meghívta az általa igazgatott Nemzeti Színházba. Itt egyre nagyobb szerepeket kapott, s amikor két évvel később Strindberg Haláltáncában Hopkins ugrott be a vakbélgyulladásra küszködő Olivier helyett, a kritika már a következő színészfjedelemként ünnepelte.

Filmes karrierje 1968-ban *Az oroszlán télen* című történelmi drámával indult, amelyben – Katharine Hepburn és Peter O'Toole partnereként – Oroszlánzívú Richárd szerepében a brit filmakadémia BAFTA-díjára jelölték. A színpad-

dal sem szakított, 1974-ben a Broadwayn tapsolt neki a közönség Peter Shaffer *Equus* című drámájában. A filmes szerepekre meglehetősen sajátos módon készül, állítása szerint kétszáz alkalommal is elismétli a szöveget, amíg az teljesen ösztönösnek és természetesen hangzik, de ha egyszer túl van a felvételen, egy sorra sem emlékezik. Rendkívüli emlékezőtehetségét inkább versek és Shakespeare memorizálására használja, hangja rendkívül képlékeny, és minden angol akcentust képes utánozni.

A hirtelen támadt médiafigyelmet nehezen dolgozta fel, 1975-ig komoly alkoholproblémákkal küzdött, szinte válogatás nélkül elvált mindent filmszerepet, ezek között számos felejthető akad. 1977-ben Richard Attenborough-val dolgozott együtt a parádés szereposztású *A híd túl messze van*

című filmben, 1980-ban David Lynch instruálta *Az elefántember* című alkotásban, amelyet négy évvel később a *Lázadás a Bounty-n* követett. Igazi szupersztárrá Hannibal Lecter szerepe tette, az 1991-es *A bárányok hallgatnak* című thrillerben hátborzongatóan hitelesen személyesített meg egy kifinomult pszichopata gyilkost. Bár a kétórás filmben alig 16 percig volt látható, mégis főszereplőként vehette át az Oscar-díjat, s ezzel ott van a legrövidebb vásznon töltött idővel Oscar-t nyerő színészek között. Minden idők egyik leghíresebb filmes gonoszának ruháját még két folytatásban (*Hannibál*, *Vörös sárkány*) öltötte magára.

A legkeresettebb színészek közé emelkedett Hopkinst még háromszor jelölték Oscarra: 1993-ban *A napok romjai* című filmdrámáért, 1995-ben az Oliver Stone-féle

Nixon címszerepéért, 1997-ben a Steven Spielberg által rendezett *Amistadban* nyújtott alakításáért. A következő években forgatott *Dra-kula*-filmet Coppola rendezésében, életrajzi drámát ismét Attenborough irányításával (*Árnyéksziget*), epikus western-drámát (*Szenvedélyek viharában*) romantikus fantasyt (*Ha eljön Joe Black*), kosztümös-romantikus alkotást (*Zorro álarca*).

Az utóbbi tíz évben készült filmjei közül emlékezetes a Hitchcock életéről készült film címszerepe, ebben Helen Mirren volt a partnere; 2011 és 2017 között három Thor-filmben szerepelt és feltűnt a *Transformers* egyik epizódjában, a *Red 2* című akció-vígjátékban ő volt a főgonosz. 2020-ban újra Golden Globe-díjra jelölték *A két pápa* című filmben XVI. Benedek nyugalmazott pápa megformálásáért.

Második Oscar-díját *Az apa* című, 2020-ban készült filmdráma címszerepéért, egy demenciával küzdő idős férfi megformálásáért kapta, s az Európai Filmakadémia (EFA) is a legjobb férfi főszereplő díjával jutalmazta.

Anthony Hopkins a kamera túlsó oldalán is kipróbálta magát. Az 1995-ben Csehov Ványa bácsijából készült *Augusztus* című filmben, valamint a 2007-ben készült *Tudat-hasadás* című alkotásokban nemcsak a rendezői feladatokat vállalta magára, hanem a zenét is ő komponálta, és a főszerepet is eljátszotta. A színpad és a film mellett olyan sikeres televíziós produkcióban játszott, mint a BBC megbízásából készült *Az öltöztető*, a *Lear király* vagy az HBO-n futó *Westworld* című sorozat. 1986-ban egy kislemet is kiadott, amely az angol lista 75. helyéig kapaszkodott fel, 2012-ben komolyzenei szerzeményeiből jelent meg album.

Hopkins két Oscar-díja mellett három BAFTA-díj birtokosa, két alkalommal vehette át a televíziós Oscarnak is nevezett Emmy-díjat (*A Lindbergh-bébi elrablása*, 1976; *A bunker*, 1981 – utóbbiban Adolf Hitlert formálta meg), s hazájában kitüntették a Laurence Olivier-díjjal.

Pályafutása elismeréseként II. Erzsébet királynő lovaggá ütötte, így 1993 óta viselheti a Sir címet neve előtt. 2000 óta amerikai állampolgár is, 2003-ban csillagot kapott a hollywoodi Hírességek Sétányán. 2006-ban a Cecil B. DeMille-ről elnevezett életműdíjat vehette át a Golden Globe-gálán, két évvel később a brit filmakadémia tagjai közé fogadta, s több nemzetközi filmfesztivál is életműdíjjal ismerte el filmes pályafutását.

160 éve született Pierre de Coubertin, a modern olimpiák „atyja”

Százhatvan éve, 1863. január 1-jén született a francia Pierre de Coubertin báró, az újkori olimpiai mozgalom atyja. Az MTVA Sajtóarchívumának portréja:

Charles Pierre de Frédy néven Párizsban született. Régi nemesi családból származott, ezért sokan megütközéssel fogadták, amikor úgy döntött: tudós lesz, nem katonaként vagy politikusként szolgálja hazáját. A Sorbonne-on művészetet, filológiát és jogtudományt tanult, de a fiatalok nevelésének ügye izgatta leginkább. Amerikában és Kanadában tett tanulmányútjain arra a következtetésre jutott, hogy a szellem nevelése mellett a test építésére is figyelmet kell fordítani. A test, a lélek és a szellem egységét hangoztatva 1880-ban megalapította a Nemzeti Liga a Testnevelésért elnevezésű szervezetet, 1888-ban pedig sportpropaganda-bizottságot hozott létre. Ő maga legjobban a rögbiért rajongott, így nem csoda, hogy 1892-ben, az első francia bajnoki döntőn, a Racing Club de France és a Stade Français összecsapásán ő fújta a sípot.

Az 1880-as években az ókori görög olimpiákkal kapcsolatos ré-

gészeti feltárások hatására elhatározta, hogy újjáéleszti az olimpiai játékokat, a kezdeményezéssel hazájának is dicsőséget akart szerezni. 1892. november 25-én felhívást tett közzé Párizsban az ókori olimpiai játékok feltámasztása érdekében: „Hadd küldjünk evezősöket, futókat, vívókat külföldre! Ez a jövő szabad kereskedelme! S amely napon ez a vén Európa hagyományává lesz, a béke ügye új, hatalmas támogatóra lel!... Németország kiásta azt, ami még maradt a régi Olimpiából. A régi dicsőséget vajon miért ne állíthatná vissza Franciaország?”

A mozgalom szempontjából sorsdöntőnek bizonyuló tanácskozáson 1894. június 23-án került sor a párizsi Sorbonne-on: a világ minden tájáról érkező küldöttek Coubertin és a görög Dimitriosz Vikélasz meggyőző érvelése nyomán megalapították a Nemzetközi Olimpiai Bizottságot, amelynek Vikélasz lett az elnöke, Coubertin pedig a főtisztviselő. A tanácskozáson Magyarországot az oktatásügygel, testneveléssel és tankönyvírással foglalkozó Kemény Ferenc, később a magyar olimpiai mozgalom vezetője képviselte. A frissen megalakult NOB

1896-ra, Athénba tűzte ki az első újkori olimpiát, bár Coubertin inkább 1900-at és Párizst javasolta, mondván, hogy a világkiállítás részeként jóval szélesebb nyilvánosságot kapna az esemény.

Az első újkori olimpia megrendezése nagy feladatnak bizonyult, a kezdeti anyagi nehézségeken egy Egyiptomban élő görög milliomos nagylelkű segítségével lettek úrrá. Végül 13 ország 295 sportolója állhatott rajthoz kilenc sportág (atlétika, torna, birkózás, vívás, kerékpározás, lövészet, úszás, tenisz, súlyemelés) 43 versenyszámában. A sportesemény akkora sikert aratott, hogy a büszke görögök többé ki sem akarták engedni kezükből a rendezés jogát, amit viszont Coubertin nem fogadott el. Az olimpia után Vikélasz le is mondott elnöki tisztéről, helyét Coubertin foglalta el.

Az 1900-as párizsi és 1904-es St. Louis-i játékokat elhomályosította a világkiállítás, a frissen életre hívott mozgalomnak fenyegető érdektelenséggel kellett szembesülnie. Coubertin 1906-ban újabb játékokat szervezett Athénba, de ez ma már nem számít a hivatalos nyári játékok közé. 1908-ban Londonban

találkozhattak ismét a sportolók, a nagy közönségsikert azonban az 1912-es stockholmi olimpia, azon belül is az öttusa megjelenése aratta. A svéd fővárosban jelent meg először a művészeti verseny is a báró ötlete nyomán: elképzelése szerint öt kategóriában – irodalomban, építészetben, szobrászatban, festészetben és zenében – lehetett versenyezni sport témájú művekkel. Maga Coubertin is nevezett, G. Hohrod-M. Eschbach álnéven, és az Óda a sporthoz című verse első díjat nyert. A művészeti olimpiák hét ötkarikás játékot éltek meg, majd 1948-ban Londonban csendesen ki-múltak.

A szintén Coubertin ötletére született, az öt földrészt jelképező ötkarikás zászlót 1920-ban Antwerpenben használták először. A második párizsi olimpiát 1924-ben még ő vezényelte le, de a következő évben lemondott a NOB elnöki tisztéről, a stafétabotot Henri de Baillet-Latournak adta át, de haláláig a testület tiszteletbeli elnöke maradt.

A béke és a nemzetek közötti összefogás szellemiségét hirdető Coubertin lemondása után pedagógiai világszövetséget alapított. Élete

utolsó éveiben nehéz körülmények között élt, ezért az 1936-os olimpia rendezési jogát elnyerő Berlin és Németország nevében Adolf Hitler német kancellár tízezer birodalmi márka életjáradék folyósítását rendelte el számára.

Az eszményekből valóságot építő Coubertin 1937. szeptember 2-án halt meg Genfben. Lausanneban temették el, de szívét Görögországban, Olympia romjainál helyezték végső nyugalomra. 2022-ben a NOB francia tagja javasolta, hogy a legdicsőbb franciái nyughelnyén, a Panthéonban temessék újra, erre a tervet szerint a 2024-es párizsi olimpia idején kerülne sor.

Nevét őrzi a Pierre de Coubertin-díj, amelyet minden esztendőben az év legsportszerűbb cselekedetéért ítél oda sportolóknak a Nemzetközi Fair Play Bizottság. Híres 1892-es beszédének kézirata 2019-ben 8,8 millió dollárért kelt el a Sotheby's aukciós ház New York-i árverésén. Minden idők legdrágább sportrelikviáját a kilétét később felfedő vevő, Aliser Uszmanov orosz milliárdos 2020-ban a NOB-nak adományozta, a sporttörténelmi dokumentumot a lausanne-i Olimpiai Múzeumban őrzik.

Magyarok Párizsban

A székelyudvarhelyi Hedon Express Utazási Iroda az új évben egy igazi kulturális csemegével kíván kedveskedni ügyfeleinek, Székelyudvarhely lakóinak és Erdély közösségének. Irodánk meghívott vendégei: Szirbek István, Párizsban élő művészettörténész, és Kautzky Armand Jászai Mari-díjas érdemes művész, akik egy egész estét betöltő színházi darabot kínálnak az érdeklődőknek.

A *Magyarok Párizsban* című előadásnak a Székelyudvarhelyi Polgármesteri Hivatal Szent István terme ad otthont. A vetített képekkel gazdagított darab kezdési időpontjai: január 28., szombat 18 óra és január 29., vasárnap 17 óra.

A kuriózum program egy olyan francia különlegességekkel összeállított vacsorával folytatódik, amely bizonyára az est méltó lezárása lesz. A Gondúzó Étterem kiváló francia borokat kínál majd az Edith Piaf-slágerek mellé, miközben kedves vendégeinknek lehetőségük nyílik egy közvetlen baráti beszélgetésre meghívott művészeinkkel.

Szirbek István ezekkel a kedves szavakkal ajánlja az előadást:

„Immár harminc éve Párizsban élő művészettörténész, idegenvezető vagyok. Többször volt már alkalmam a Hedon Express Utazási Iroda szervezésében Párizsba érkező erdélyi barátaimat vezetni, és mesélni nekik a francia főváros titkairól. Mindegyik találkozás felejthetetlen élménnyel és barátokkal gazdagított! Én tartozom nekik köszönettel!

Munkám és mindennapjaim során eljuthattam és tanulmányozhattam azokat a helyeket, ahol elődeink jártak és alkottak. Kautzky Armand Jászai Mari-díjas színész barátommal közösen ezekre a helyekre kalauzoljuk majd el kedves nézőinket. Amíg én gyönyörű képek és hihetetlen történetek segítségével jelenítem meg a fényes városának különböző időszakait, addig Armand hangján szólalnak majd meg nagy magyarjaink. Vajon ki miért érkezett anno Párizsba, mit várt és mit kapott tőle?”

Kautzky Armand így nyilatkozott:

„Magyarok Párizsban – mit is fed ez a cím? Évek óta terveztünk Istvánnal valamit közösen. (...) Így született meg ez a párizsi időutazás képekben és hangokban.”

Múltunk szereplői történelmi sétára kalauzolnak bennünket a fényes városába. Virtuálisan bejárjuk azokat a helyeket, ahol elődeink jártak és alkottak. A hunok, Anonymus és Luxemburgi Zsigmond nyitják a sort. „Találkozzunk” II. Rákóczi Ferenc fejedelemünkkel, aki elbájozza a Napkirály udvarát, de ott ülhetünk majd Liszt Ferenc párizsi koncertjein, vagy

ott állhatunk Munkácsy Mihály híres remekművénél, a Krisztus Pilátus előtt címűnél. Sok más művésznünk mellett természetesen megszólal majd József Attila, Ady Attila és Radnóti Miklós is.

Egy ráadás-előadás

Az ünnepi programsorozatot január 30-án, hétfőn egy különleges esemény zárja. Szirbek István művészettörténész Szerelmem, Párizs címmel vetített előadást kínál az érdeklődőknek 18 órai kezdettel a székelyudvarhelyi Gondúzó Étteremben.

A fenti programokra jelentkezni, illetve azokról további információkat kérni a székelyudvarhelyi Hedon Express Utazási Irodánál lehet.

Helyfoglalás:

+40-266/210-133;
hedonepress.ro@gmail.com;
Bihari Márta: 0745-425-077.

Néhány gondolat a meghívott vendégekről:

Kautzky Armand Jászai Mari-díjas érdemes művész

Ki ne ismerné egyéni, utánozhatatlan hangját, amikor James Bondként szólal meg: „A nevem Bond, James Bond.”

De összetéveszthetetlen szinkronhangját olyan világsztároknak is kölcsönözte, mint Tom Cruise, Pierce Brosnan vagy John Malkovich.

Évtizedekig a budapesti Madách Színház egyik vezető színésze volt, ma szabadúszóként az ország számos színházában játszik és rendez.

Film- és tv-filmes szerepeit szinte képtelenség lenne felsorolni. Megemlítünk itt közülük néhányat: Széchenyi, Szomszédok, Kisváros, A titkos háború, Mindszenty – Szeretlek, Faust!, A tanár, Jóban, rosszban, Keresztanyu.

Művészi tevékenységét 2015-ben Jászai Mari-díjjal, 2021-ben Érdemes Művész kitüntetéssel, 2022-ben Wacha Imre-díjjal jutalmazták.

Szirbek István művészettörténész, idegenvezető

Egy olyan, harminc éve Párizsban élő idegenvezető és tolmácsként dolgozó művészettörténész, aki szeret igényes művészettörténeti utazásokat szervezni, vezetni Párizsban és Franciaországban. Emellett rendszeresen tart a világ több országában kultúrarápártoló előadásokat.

Tanulmányait a Sorbonne-Paris IV. egyetem művészettörténet-régtészeti szakán végezte, majd ugyanitt történelemtanári diplomát is szerzett.

Az érdeklődők könnyen képet alkothatnak munkásságáról, ha egy pillantást vetnek a weboldallára: <https://szirbekistvan.hu/>

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

REDŐNYÖK, SZALAGFÜGGÖNYÖK, ROLETTÁK, GARÁZSKAPUK, ÁTLÁTSZÓPONYVA-BE-ÉPÍTÉS és egyéb árnyékolástechnikai cikkek, automatizált változatok nagy választékban. Tel. 0745-379-638. (sz.-I)

TERMOPÁN ablakokat, ajtókat gyártunk és szerelünk német REHAU profilokból. Tel. 0745-379-638. (sz.-I)

A MAROSVÁSÁRHELYI REFORMÁTUS TEMETŐ teljes körű ellátást biztosít a segélyből (koporsó, szállítás, balzsamozás, temetkezés). Telefon: 0265/215-875, 0365/448-734, 0749-073-534. (sz.-I)

DR. INCZE SÁNDOR belgyógyász főorvos betegeket fogad Marosvásárhelyen, a Tudor Vladimirescu utca 21/A szám alatt. Tel. 0265/265-112. (18327-I)

MAROSVÁSÁRHELYI ÉTTEREM FUTÁR munkatársat keres. Követelmények: B kategóriájú vezetői engedély, komoly hozzáállás. Munkakörülmények: piacsintű fizetés, napi menü. Részletekért hívja a 0730-525-535-ös telefonszámot. (sz.-I)

AUTÓSZERVIZBE alkalmazunk AUTÓBÁDOGOST, AUTÓFESTŐT. Tel. 0744-194-374. (23344-I)

AUTÓSZERVIZBE alkalmazunk AUTÓSZERELŐT-MECHANIKUST. Tel. 0744-194-374. (23344-I)

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

ADÁSVÉTEL

VESZEK régi képeket, képkereteket, antik bútorokat, porcelántárgyakat stb. Tel. 0731-309-733. (18286-I)

ELADÓ kövér disznó. Tel. 0740-124-154. (18283-I)

ELADÓ kövér disznó. Tel. 0740-463-935. (18308)

ALIG használt denevérpád eladó jutányos áron (száraz elongáció). Tel. 0745-221-326. (18329-I)

LAKÁS

KIADÓ másfél szobás, bútorozatlan garzonlakás hosszú távra a Kárpátok sétányon. Tel. 0749-425-152. (18333)

MINDENFÉLE

FUVART, bútorhordást vállalunk személyzettel, külföldre is, törmelékiszállítás, valamint csomagszállítást Budapestre. Tel. 0749-543-104. (17732-I)

VÁLLALUNK garázsjavítást, szigetelést, tetőfedést Lindab lemezzel, bármilyen javítást, bent munkát, festést, glettolást. Hívjanak bizalommal, bármiben rendelkezésükre állunk! Tel. 0767-837-782. (18331-I)

VÁLLALUNK tetőjavítást, tetőkészítést, belső építkezési munkát. Tel. 0749-543-104. (12995-I)

VÁLLALUNK: tetőjavítást, meszelést, festést, szigetelést, bármilyen kisebb javítást. Tel. 0756-596-889, Bence. (18316-I)

VÁLLALUNK: háztetőkészítést cserépből vagy lemezből, hidroizolációt, meszelést és bármilyen javítást. Tel. 0745-680-818, Csaba. (18317-I)

TERMOPÁN ajtók, ablakok javítása, szűnyogháló szerelése. Tel. 0771-383-725. (17951-I)

VÍZSZERELÉS, villanszerelés, javítások. Tel. 0774-574-527. (17886)

FAVÁGÁST, bokorvágást vállalunk. Tel. 0770-621-920. (17885)

56 ÉVES nő munkát vállal. Tel. 0770-663-571. (18325)

HEGESZTŐGÉPEK javítása. Tel. 0740-708-157. (15723-I)

IDŐSGONDOZÁST vállalom. Tel. 0752-849-226. (18336)

VÁLLALOK építkezési munkát, fametszést. Tel. 0741-352-972. (18343)

SZAKEMBER vállal bármilyen építkezési munkát, javítást. Anyagot biztosítunk. Tel. 0766-874-476. (18346)

LÉPCSŐHÁZFESTÉST vállalom. Tel. 0741-699-761. (18347)

VÁLLALUNK tetőjavítást, cserépforgatást, vaskapuhegesztést és bármilyen építkezési munkát (saját anyagból is). Nyugdíjasoknak 18% kedvezmény. Tel. 0766-873-954, 0766-874-199, Marius. (18345)

TÉVÉ-, MOSÓGÉPJAVÍTÁS a Kliens lakásán. Tel. 0740-527-205. (18349)

MOSÓGÉPET és hűtőszekrényt javítok. Tel. 0755-825-502. (18352-I)

MEGEMLÉKEZÉS

Kegyelettel és szomorú szívvel emlékezünk halálának második évfordulóján a drága jó, szerető testvére, RÁDULY ANDRÁSRA (Öcsi), akit nem tudunk feledni. Csak szeretettel tudunk rád gondolni. Bánatos testvérei és családjuk. (18267-I)

Fájó szívvel emlékezünk drága szüleinkre haláluk évfordulóján. LÁZÁR TIBORRA január 6-án, halálának 30. évfordulóján, LÁZÁR ÖLLERER ERIKÁRA január 24-én, halálának 3. évfordulóján. Gondoljanak rájuk kegyelettel mindazok, akik ismerték és szerették őket. Nyugodjanak békében! Buki, Kuki, Rita. (18348-I)

Ma 30 éve, hogy elhunyt a csikfalvi születésű CSÓK FERENCZ marosvásárhelyi lakos.

Kegyelettel emlékezünk rá: felesége, két gyermeke családjukkal együtt.

Nem múlnak ők el, kik szívünkben élnek, itt maradnak bennünk örök csendességben. (18307-I)

Múlnak a napok, telnek az évek, de mi soha nem felejtünk téged. Elementől tőlünk, nem tudtál búcsúzni, nem volt időd arra, el kellett indulni.

Szomorú szívvel emlékezünk január 8-án az udvarfalvi TÓTH MAGDOLNÁRA halálának 22. évfordulóján.

Emlékét örzi két fia: Péter és Tamás családjukkal. (18335-I)

ELHALÁLOZÁS

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett édesanya, nagymama, dédnagymama, anyós, nagynéni, rokon és jó szomszéd,

MOLNÁR ILONA (KACSÓ ICA)

a Cukorgyár és a Kábelgyár volt dolgozója életének 92. évében csendesen megpihent.

Temetése 2023. január 6-án, pénteken 13 órakor lesz a marosvásárhelyi református temetőben. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

A gyászoló család. (18330)

RÉSZVÉTNYLIVÁNÍTÁS

Őszinte részvétünket fejezzük ki SZŐCS VIOLA (Ibi néni) halála alkalmából. A Kikeli és a Mester család. (-I)

therezia
Mezőpaniti tejtermékek...

Asociația Culturală HAHOTA Culturalis Egresület

MAROSVÁSÁRHELYI SZÍNHÁZ

HAHOTÁ

MEGETTE
a fene az egészet!

SZILVESZTERI KABARÉ!

RENDEZŐ: KOVÁCS LEVENTE

DISZLET: SZABÓ ANNAMÁRIA PRODUCER: JAKAB ZSOMBOR

ZENEI MUNKATÁRS: KISS ZOLTÁN

FÉNY ÉS HANGTEHNIKA: GÖLLNER LÁSZLÓ

2023

egyenlő árú árú
World Travel Shop
átutazás központ

Kezdvék az új évet HAHOTÁZVA!

A HAHOTA színház folyamatosan színre viszi a nagy sikerű Megette a fene az egészet című szilveszterikabaré-előadását Marosvásárhelyen, a Maros Művészegyüttes előadótermében.

Legközelebb január 6-án, majd 7-én, 8-án, 13-án, 14-én, 20-án, 21-én és 22-én este 7 órától lesz látható az előadás.

Fellépnek: Puskás Győző, Gönczy Katalin, Cseke Péter, Halmágyi Éva, Szőlősi P. Szilárd, Kelemen Barna és Jakab Bodoni Ildikó. Rendező: Kovács Levente

Jegyek elővételben a Maros Művészegyüttes és a Kultúrpalota jegypénztárában kaphatók. Minden érdeklődőt nagy szeretettel várunk!

JÁNOS VITÉZ

MESÉJÁTÉK Petőfi Sándor verses és képzőművészeti alkotása alapján

MAROS MŰVÉSZEGYÜTTES

2023

CSÖRRI SÁNDOR

A magyar költészet egyik legkiemelkedőbb alakja, a költő, forradalmár, nemzeti hős Petőfi Sándor 1823-ban született, azaz pontosan 200 éve, ezért ebben az évben rá emlékezünk.

A János vitéz a gyerekek és felnőttek egyik legkedvesebb olvasmányja.

Éljük át együtt e mű izalmait a Maros Művészegyüttes előadásán keresztül január 10-én 19 órai kezdettel!

Helyek foglalhatóak a 0757-059-594-es telefonszámon.

A Carit-San Medical rendelőintézet ingyenes laboratóriumi vizsgálatra várja az érdeklődőket családorvosi, illetve szakorvosi küldőpapír alapján.

Időpontkérés telefonon:

• 0730-619-408

• 0265-269-172

Aurel Filimon utca 15. szám
www.caritsanmed.ro

ETV TELEVIZIÓ

NŐSZEMKÖZT

Csatlós Tündével

MINDEN PÉNTEKEN 21 ÓRÁTÓL

Hirdetés

Mezőcsávás község magántulajdonában lévő földterületének koncessziójára vonatkozó nyilvános árverés megszervezéséről

Mezőcsávás Község Polgármesteri Hivatala értesíti az érdeklődőket, hogy január 27-én 12 órától nyilvános árverést szervez a község magántulajdonában lévő 733.800 m² földterületének koncesszionálása érdekében, a Mezőcsávási Polgármesteri Hivatal székhelyén, Mezőcsávás 365. szám alatt.

Az ingatlan neve, főbb jellemzői: a fent említett földterület a Maros megyei Mezőcsávás község magántulajdonában van, területe 733.800 négyzetméter, és a községhez tartozó Mezőkölpény falu külterületén helyezkedik el. Telekkönyvi szám CF 52288, CF 53053, Mezőcsávás.

Az árverésen való részvétel érdekében az érdekeltek az árverés részvételi dokumentációját a Mezőcsávási Polgármesteri Hivatal pénztáránál 100 lej ellenértékben vásárolhatják meg, vagy letölthetik a Mezőcsávási Polgármesteri Hivatal honlapjáról, a www.ceuasudcampie.ro oldalról, az Árverések címszó alatt.

Marosvásárhelyi Rádió Románia

96 FM
106,8 FM
1323 AM

www.marosvasarhelyiradio.ro